



Ökoiskola lehet a Németvölgyi

A Városmajori Gimnázium már a hálózat tagja – A fogyasztói társadalom nyomásával küzd a környezeti nevelés

A Városmajori Gimnázium után hamarosan egy újabb kerületi fenntartású intézmény, a Németvölgyi Általános Iskola válhat az európai ökoiskola-hálózat tagjává. A tervezett csatlakozással a németvölgyiek azt vállalják, hogy az iskolai élet minden területén érvényesítik a környezeti nevelés elveit.

Ökoiskoláknak azok az oktatási intézmények nevezhetők, ahol a tantervben és a pedagógiai programban meghatározó szerep jut a környezeti nevelésnek. Az ökoiskolák dolgozói tudatában vannak a fenntarthatóság kérdéskörének fontosságával, és ezt a szempontot mindennapi munkájuk során érvényesítik, továbbá együttműködnek a helyi környezeti problémák vizsgálatában, megoldásában is.

Az ökoiskola-hálózat az OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development – Gazdasági Együttmű-

ködési és Fejlesztési Szervezet) ENSI (Environment and School Initiatives – Környezeti Iskolai Kezdeményezések) elnevezésű nemzetközi projektjeként 1986-ban indult útjára, a hálózatnak ma már több mint tíz országban sok száz tagja van. Nálunk az ökoiskola címet az Oktatási és Kulturális Minisztérium, valamint a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium által évente kiírt pályázaton lehet elnyerni – eddig ezt a címet mintegy háromszáz intézmény kapta meg Magyarországon.

TONNASZÁMRA GYŰJTİK A PAPIRT
A Városmajori Gimnázium, amely 2003 óta működik ökoiskolaként, a hazai hálózat egyik központi szereplője – az elmúlt években három alkalommal is vendéglátója volt a Magyarországi Ökoiskolák Országos Találkozójának. Szebedy Tas, a gimnázium igazgatója lapunknak elmondta: iskolájuk a kezdetektől fontosnak tartja a környezettudatos gondolkodás erősítését, a tanári kar négy évvel ezelőtt egyöntetűen támo-



Az udvaron felállított kis faházakban tárolják ideiglenesen a hulladékot a Németvölgyi iskolában

gatta az ökoiskola-hálózathoz történő csatlakozást.

A társulás óta igyekeznek még nagyobb hangsúlyt helyezni a környezetkímélő megoldásokra – azokról nemcsak beszélnek, hanem próbálják a gyakorlatban is alkalmazni. Az olyan min-

dennapos tevékenység kapcsán például, mint a fénymásolás, sikerült egy mindenki által elfogadott szabályrendszert kialakítani. E szerint a tanárok a tartalmak praktikus szerkesztésével, kevesebb oldalszámmal másolnak, és a felesleges fekete felületeket

is igyekeznek elhagyni, hogy ne pazarolják a festékanyagot. Ha véletlenül rontott fénymásolat készül, azt sem dobják ki a kukába: amennyiben üresen maradt a hátoldal, újra felhasználják, ha ez a lehetőség is kimerült, akkor pedig nem szemetesládába, hanem

a szelektív hulladék-gyűjtő konténerbe rakják.

A papírt a gyerekek is szelektálják, évente legalább kétszer az osztályok között papírgyűjtési verseny zajlik. A gyűjtést az iskola jutalommal motiválja, különösen csábító egybek mellett a feleletmentes nap elnyerésének lehetősége. A tonnaszáma összegződött papírmennyiség után járó pénzt természetesen a diákok kapják meg – a bevételt az osztályok a saját programjaikhoz használhatják fel.

ERDŐT FOGADNÁNAK ÖRÖKBE

Szebedy Tas kitért arra, hogy a tanév során a biológia-kémia munkaközösség különféle környezeti programokat, terepgyakorlatokat tart a diákoknak. Rendszeresen részt vesznek erdő-takarítási akciókban, természetvédelmi területek folyópártjainak takarításában. Emellett az iskola kertjében szemléltető jelleggel zöldhulladékot komposztálnak, illetve a téli időszakban a madarak etetéséről is gondoskodnak.

(Folytatás a 3. oldalon)

Kaszás Attila-díjat alapított az önkormányzat

Pokorni Zoltán kezdeményezésére – a Kaszás Attila Szellemi Hagyatékának Ápolásáért közhasznú alapítvány támogatásával – emlékdíjat alapított a hegyvidéki önkormányzat és a Mozaik Művészeti Egyesület. A Kaszás Attila-díj és az azzal járó pénz minden évben annak a hazai vagy határon túli, magyarul játszó színművésznek adható, aki kiemelkedő színvonalú teljesítmény mellett a társulaton belül fontos közösségépítő szerepet vállal.

nevét, amelynek odaítélését nem kísérik viták, a kiválasztást nem befolyásolják az aktuális divatáramlatok, a politikai hovatartozás, kizárólag a művészi és emberi értékek alapján születik meg a döntés. A polgármester hangsúlyozta: a szavazás során a színészi talentum mellett a közösségteremtő munka is ugyanolyan súllyal esik majd a latba. Mert éppen a közösségek hiánya vagy éppen gyengesége a mai magyar társadalom egyik legnagyobb problémája, ami egyre inkább megmutatkozik a színészek körében is – mutatott rá Pokorni Zol-

szertté, és szeretik ma is, mósolya, tekintete, az élethez való viszonyulása kitorólhetetlen nyomot hagyott az egész társadalomban. Felejthetetlen művész és igazi közösségi ember volt, ezért is fontos, hogy az emlékére alapított díj életben tartsa ezt a ma már egyre ritkábban megnyilvánuló, de a jövő zálogát jelentő szellemiségét.

Szintén egyedülállónak nevezte a díjat a Mozaik Művészeti Egyesületet képviselő Vasvári Csaba. Egyedi, mert egy fiatal művésznek állít emléket, miközben az egész szakmát szólítja meg. Méghozzá nem várt sikerrel, hiszen az eddig felkeresett magyarországi és határon túli színházak társulatai kivétel nélkül részt kívánnak venni a díj odaítélésében. Értékét még inkább emeli, hogy mindeddig nem volt olyan kitüntetés, amely a határon túli magyar színészeket is megszólította volna.

Mindazt jelenti, hogy már az első Kaszás Attila-díj is a lehető legszélesebb szakmai egyetértés eredményeképpen került az arra érdemesnek talált művészhez. A jelöléseket március 12-ig fogadják – jelezte Pokorni Zoltán –, az elismerést pedig, amivel együtt jár Somorjai Kiss Tibor grafikusművész, a Magyar Iparművészeti Egyetem képgrafika tanszéke vezetőjének az alkalomra készült alkotása is, a Nemzeti Színházban megrendezett Kaszás Attila-emlékgálán adják át március 16-án.

mm.

Sikeres az okmányirodai posta

Az okmányiroda fejlesztésének köszönhetően mostantól már helyben is befizethetőek az egyes ügyek eljárási díjai. Az önkormányzat jelentős anyagi terhet vállalt a postai szolgáltatás biztosítása érdekében: új ügyfélfelvárót alakítottak ki, ahol külön pultnál foglalkoznak a csekkbefizetésekkel.

Korábban, amennyiben egy ügyfélnek eljárási illetéket kellett lerónia az okmányirodán, csak úgy tehetette meg, ha az ügyintézőktől kért csekkel elsétált valamelyik postahivatalba, ott hosszabb-rövidebb várakozás után befizette a pénzt, majd visszabandukolt az önkormányzatba, ahol ismételt várakozást követően benyújthatta a szükséges iratokkal együtt a befizetést igazoló szelvényt. Ez a rendszer a XII. kerületben 2005-től – amikor is a legtöbb ügytípusban áttértek az illetékbeleghasználatról a csekkes befizetésre – tavaly augusztusig működött így. Ekkor, a Magyar Postával kötött megállapodás alapján, a hegyvidéki önkormányzat megteremtette annak a lehetőségét, hogy a csekkeket a polgármesteri hivatal alagsori szintjén működő ügyfélszolgálati irodában is be lehessen fizetni.

Bár az okmányiroda és az ügyfélszolgálat egy épületben található, azonban külön utcai bejáratuk van, ezért egy apró kerülő még mindig maradt azoknak, akik csekkbefizetéssel együtt járó hatósági ügy miatt keresték fel a hivatalt. Január 21-e óta viszont már ezt a kis kitérőt sem kell megtenni, az okmányirodába telepítették ugyanis a postai szolgáltatást. Papp Etelkától, az okmányiroda vezetőjétől megtudtuk: a napokban lezajlott



Már helyben is lehet fizetni

AZ OKMÁNYIRODA NYITVA TARTÁSA

Az okmányiroda ügyfélfogadási rendje 2008. február 1-jétől átmenetileg az alábbiak szerint módosul:

hétfő: 13.00–20.00, kedd: 8.00–12.00, 12.30–16.00, szerda: 8.00–12.00, 12.30–16.00, csütörtök: zárva, péntek: 8.00–12.00.

Az okmányiroda ügyfélfogadási rendjén felül változatlanul megmarad a szerdai napokra vonatkozó előzetes bejelentkezés lehetősége a személyi okmányok (útlevél), személyazonosító igazolvány, jogosítvány) ügyintézésére. Bejelentkezni telefonon (224-5916) vagy személyesen az ügyfélszolgálati csoport munkatársainál lehet.

átépítések során ügyfélfelvárót alakítottak ki, és egy csekkbefizetésre szolgáló ablakot nyitottak. Ezáltal közvetlenül az ügyintézési sorszám kihívása után, az ügyfélfelváróban elintézhető a csekkbefizetés, így felesleges kerülőktől

és várakozási időtől szabadulhatnak meg a kerületi polgárok.

Naponta átlagosan 200-250 befizetés történik, de – még az ügyfélszolgálati irodai helyszínen – előfordult az is, hogy 380-an keresték fel egy nap a postai ablakot. Ugyan a postai szolgáltatás biztosítása érdekében az okmányirodának külön munkatársat kell foglalkoztatnia, az ezzel együtt járó többletkiadást ellensúlyozza, hogy a befizetések után jutalékot kap az önkormányzat a Magyar Postától. Az okmányiroda vezetője külön kiemelte, köszönet illeti

a Magyar Posta Zrt. vezetésének pozitív hozzáállását, amely lehetővé tette a „Posta Partner” pont létesítését. A nyitás óta kitűnő az együttműködés a társaság és az önkormányzat között.

Amikor az újonnan kialakított postapultnál jártunk, senkinek sem kellett egy-két percnél tovább várakozni a befizetésre. Az okmányirodai ügye kapcsán épp csekket fizető Simonyi Péterné érdeklődésünkre elmondta: kellemes meglepetés a számára, hogy már nem szükséges elmennie a postára. Mint fogalmazott, nagy könnyebbség ez neki, mert nehezebb csik a járás, és sok időt elvett volna a külön út. Egy általunk megszólított fiatalember, Fehér Zoltán is örömdetesek nevezte a postai szolgáltatás bevezetését. Közölte: régóta szükség volt már arra, hogy az okmányirodában is lehessen csekket fizetni, hiszen a legösszegebb megoldás az, ha egy ügyvel kapcsolatban mindent helyben lehet intézni.

-z-



Vasvári Csaba, Pokorni Zoltán, Jordán Tamás

A Kaszás Attila-díj megalapításáról szóló, a Barabás Villában megrendezett sajtótájékoztatót Pokorni Zoltán kiemelte: példa nélküli a kezdeményezés, hiszen a díjat nem politikusok, nem különböző érdekek mentén szerveződé grémium, hanem – demokratikus szavazás eredményeképpen – maga a széles társadalom ítéli oda.

Az alapítók szándéka, hogy olyan díj őrizze Kaszás Attila

tán, aki elmondta: valamennyi magyar nyelven játszó, határon innen és túli színész választhat, egyben választható, mindenki számára nyitott és elérhető a Kaszás Attila-díj. Kaszás maga is a Felvidékről indult, és gyökereit megtartva hódította meg a hazai közönség szívét művészetével.

Jordán Tamás, a Nemzeti Színház főigazgatója Kaszás Attilára emlékezve kiemelte: sokan

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

VÁLTOZÁSOK A GÉPJÁRMŰADÓBAN

2008. január elsejétől kizárólag a súlyos mozgáskorlátozott személyt, illetve a súlyos mozgáskorlátozott kiskorú és a cselekvőképességet korlátozó gondnokság alatt álló súlyos mozgáskorlátozott nagykorú személyt rendszeresen szállító, vele közös háztartásban élő szülőt (ideértve a nevelő-, mostoha- vagy örökbe fogadó szülőt) illeti meg a tulajdonában lévő személygépkocsira vonatkozó adó megfizetése alóli mentesség. A feltételek megléte esetén is csak abban az esetben

kell megfizetni az adót, ha a gépjármű-teljesítmény kevesebb, mint 100 kilowatt, és nem üzemel személytaxiként.

Amennyiben a mentességre jogosult tulajdonában több személygépkocsi van, a mentesség kizárólag a legkisebb teljesítményű jármű után jár.

MEGEMLEKEZÉS

A Nemzeti Kegyeleti Bizottság megemlékezést rendez a Farkasréti temetőben lévő második világháborús civil tömegsírnál (19/1-es parcella) február 13-án 11 órakor. Az emlékező beszédet

Lomnici Zoltán, a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának elnöke tartja.

TANÁCSADÁS

Az önkormányzat ingyenes társasházi tanácsadó szolgáltatását Kóhalminé S. Eleonóra tartja minden kedden 16 órától a szokott helyen, a polgármesteri hivatalban.

EGY SZÁZALÉK

A Budapest XII. kerületi Közrendvédelmi Közalapítvány kuratóriuma tisztelettel kéri a kerületben élőket, dolgozókat, hogy lehetőségeikhez mérten támogassák a közalapítványt. A közalapítvány célja: a bűnmegelőzés, közbiztonság, közrendvédelem feladatainak segítése, ezen belül a XII. kerületi rendőrkapitányság részére anyagi, technikai eszközök biztosítása. Az alapítvány címe: 1126 Budapest, Böszörményi út 23–25. Adószáma: 18007277-1-43. Bankszámlaszáma: OTP Rt. 11784009-20300216. Adományozni lehet az szája 1%-ának felajánlásával, csekken feladott pénzzel, a támogatási szerződés szerint meghatározott céllal. Csekk a közalapítványtól kérhető. Telefon: 224-5907. 2007-ben a közalapítvány 359 ezer forintot kapott az szája 1%-ának felajánlásából, amit a XII. kerületi rendőrkapitányság támogatására fordított.

Egy százalékért köszönet! Az összeget banki számlavezetés céljára használtuk fel. Kék Üstökös Alapítvány, 1126 Budapest Böszörményi út 13–15.

Szövetség a társasházakkal

Negyedik évéhez érkezett a „Szövetség a nagyobb társasházakkal és lakásszövetkezetekkel” elnevezésű önkormányzati támogatási program. A nagy lakóközösségek idáig közel 65 millió forintot kaptak, és az elkövetkező években is hasonló nagyságrendű felújítási támogatásra számíthatnak.



Márvány utca 44. – önkormányzati támogatással felújított homlokzat

A hegyvidéki önkormányzat 2004-ben indította el az ötven albetétnél nagyobb társasházak és lakásszövetkezetek támogatási programját, amelynek lényege, hogy a pályázók öt éves felújítási programot hajtanak végre, és ehhez a kerület minden évben hoz-

zájárul a szerződéskötéskor meghatározott összegekkel. Az első kifizetésekre 2005-ben került sor – 21 lakóközösség összesen 13,7 millió forintot kapott a fejlesztéséhez. Egy évvel később 36,8 millió, míg 2007-ben mintegy 14 millió forintot használtak fel. Az idén várhatóan a 32 millió forintot is meghaladja a kifizetések összege.

Bár a társasházakkal kötött támogatási szerződések 2008-ra is pontosan meghatározzák a folyósítandó összegeket, a fizetendő végösszeg még változhat, mert az egyes naptári évekre tervezett felújítási munkákat a közösségek – a kerületi önkormányzat engedélyével – módosíthatják. Ezt az igényt a közös képviselők február 28-ig jelezhetik az önkormányzatnak, amely az indokolt elfogadása esetén az idén felhasználható támogatásról értesíti az érintetteket.

A Márvány utca 44. lakóközössége, amely a kezdetek óta részt vesz a támogatási programban, tervezi, hogy felcseréli az idénre és a jövő évre tervezett munkákat – tudtuk meg a ház képviselőjétől. Bélákovics István érdeklődésünkre közölte: ők 2009-re tervezték a gázvezetékek cseréjét, de a szivárgásveszély miatt még idén elvégeztetnék ezt a munkát. A közös képviselő elismeréssel

szólt a támogatási programról – mint mondta, az 1930-ban épült házuk megújulása nagyban köszönhető az önkormányzat hozzájárulásának. 2006-ban a belső udvari homlokzat 5 millió forintot kaptak, míg tavaly a külső homlokzat ugyancsak 5 millió forint költséggel helyreállításához 2 milliót adott az önkormányzat. Jelenleg 28 társasházzal áll szerződésben az önkormányzat, ezeknek 2012-ig 156 milliós támogatást biztosítanak – tudtuk meg a programot koordináló városüzemeltetési iroda vezetőjétől. Kovács Lajos Attila jelezte, hogy a társasházak önrészevel együtt a megvalósult, illetve az elkövetkező években megvalósítandó felújítási munkák összértéke eléri a 400 millió forintot.

Az irodavezető hangsúlyozta, hogy a „Szövetség a nagyobb társasházakkal és lakásszövetkezetekkel” program nyitva áll az új belépők előtt. A legalább 50 albetéttel tartalmazó épületek tulajdonosai, ahogy eddig is, a homlokzat, a tető, a kémények és a lépcsőház felújításához, a földemek, függőfolyosók, erkélyek, illetve az alap megerősítéséhez, a közös gépészeti alapvezetékek rekonstrukciójához, a kazánház, a felvonó és a biztonságtechnikai berendezések korszerűsítéséhez, valamint az előkert, a kerítés, illetve a kapu rendbetételéhez kérhetnek támogatást. Ennek mértéke nem haladhatja meg a fejlesztés összértékének 50%-át.

-z-

DÍSZOKLEVÉL NYUGDÍJAS PEDAGÓGUSOKNAK

Tisztelt Hegyvidéki Pedagógusok! Önkormányzatunk hosszú évek óta nyújt lehetőséget az 50–60–65–70 éve tanítóként vagy óvónőként végzett pedagógusoknak, hogy díszoklevélüket lakóhelyükön, itt a kerületben vehessék át. Ez évben ismét segíteni szeretnénk az ügyintézésben.

A díszdiplomák igényléséhez az alábbi dokumentumok benyújtására van szükség:

Aranydiploma esetén:

- az 50 évvel ezelőtt szerzett oklevél fénymásolata,
- a munkakönyv 9–12. oldalának fénymásolata vagy munkahelyi igazolás az ott eltöltött évekről (minimum 30 évnek kell lennie!),
- rövid szakmai önéletrajz,
- személyi adatok (név, leánykori név), lakcím, adószám, TAJ-szám, telefonszám).

Gyémánt (60 év), vas (65 év) és rubin (70 év) oklevél esetén:

- a korábban kapott díszoklevél másolata,
- rövid szakmai önéletrajz,
- személyi adatok (név, leánykori név), lakcím, adószám, TAJ-szám, telefonszám).

A fenti dokumentumok 2008. február 28-ig a Budapest XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Polgármesteri Hivatalának Oktatási és Közművelődési Irodájában (1126 Budapest, Böszörményi út 23–25. fszt. 28.) adhatók le. Amennyiben további információra van szüksége, úgy a téma felelőse, Kanász Zsófia készséggel áll rendelkezésükre. Telefon: 224-5940/215. E-mail: kanasz.zsofia@bp12hegyvidek.hu.

Bak Ferenc irodavezető



Történet a CIB Bankról és a pénzügyítő gömbökről

Sok-e az egy forint, vagy kevés?

Egy forint nem nagy összeg, de ahogyan a matematikában a legnagyobb szám is az egyből épül fel, ugyanúgy az üzleti és a hétköznapi életben a legnagyobb summa is állhat akár egyforintosokból. Ez a rendkívül egyszerű tétel vezérelte a CIB Bankot, amikor úgy döntött, hogy – karöltve a XII. kerületi önkormányzattal – segítséget nyújt a 2008. március 1-jéig forgalomban lévő egy- és kétforintosok kerületi begyűjtéséhez. Segítséget nyújt, mégpedig azért, mert az összegyűjtött pénz azután jó helyre kerül: a Vakok XII. kerületi Batthyány László Római Katolikus Gyermekotthonának épülésére, szépülésére fordítják.

Már megint ez a nagyvállalati lelkiismeret-furdalásból fakadó jótékonykodás – gondolhatja a Nyájas Olvasó, s készül is továbblapozni. De álljunk meg egy rövid pillanatra: valóban erről, névén világszintű – múlt – divatról van szó, vagy a vállalatok ilyen és ehhez hasonló lépései többet is takarnak, mint pusztán a név, a logó, az imidzs fényszerűsítését?

Való igaz, napjainkban egyre többet lehet hallani a vállalatok társadalmi felelősségvállalásáról. Vajon véletlen, hogy pont mostanában lett ilyen népszerű és időszerű ez a téma, vagy esetleg mélyebben fekvő oka is van ennek a népszerűsítésnek?

Egy vállalat az adott jogszabályi és belső szabályozási keretek között végzi a dolgát: termel, szolgáltat, kereskedik. Ha ezeket a szabályokat betartja, nincs kü-

lönösebb gond, s ha a piac is úgy akarja, kerekedik a profit. De valóban csak a jog- és belső (technológiai stb.) szabályokat kell betartani? Ekkor tényleg rendben van minden?

Bankunk egyik dokumentumában szerepel a következő mondat: „...mi nemcsak ma, hanem évtizedek múlva is ezen a piacon szeretnénk dolgozni”. Ez a mondat minimum két dolgot takar: egyfelől, hogy évtizedek múlva is lesz CIB Bank, másfelől, hogy évtizedek múlva is lesz piac, vagyis létezni fog az a társadalmi, gazdasági, természeti környezet, amelyben ki tudjuk fejteni a működésünket. És tudunk-e működni akkor, ha a klímaváltozás miatt – ki ne hallott volna a globális felmelegedésről? – mondjuk, működésükéltelenné válnak az ATM-jaink? Tudunk-e

működni akkor, ha a társadalomban nőnek az egyenlőtlenségek, s ezért egyfelől csökken a tömeges vásárlóereje, másfelől – tételezzük föl – olyan mérvű társadalmi feszültségek, bizonytalanságok keletkeznek, amelyek aláássák az üzlet biztonságát? Persze, ezek csak feltételezések, és ha fenyeget is bármi hasonló veszély, az nyilvánvalóan nem ma, hanem évtizedek múlva jelentkezik. Csakhogy nekünk már ma tennünk kell azért, hogy ha egy mód van rá, elkerüljük ezeket a problémákat, s ne hagyjunk megoldhatatlan gondokat utódainkra.

Ha ebben az összefüggésrendszerben tekintjük a vállalatok működését, a vállalati felelősségvállalást, akkor nyugodtan kijelenthetjük: nem múlt divatról és átmeneti lelkiismeret-furdalásról van szó, hanem nagyon is tartós, nagyon is racionális szükségletről. Ahogyan a szakemberek fogalmaznak: a fenntartható fejlődés a tét. Éppen az, hogy lesz-e vállalat, lesz-e piac, lesz-e természeti környezet – és ha lesz, milyen lesz – 50 vagy 100 év múlva!

Jó-jó, de mégis hogyan kapcsolódik össze a fenntartható fejlődés nagy ügye egy gyermekotthonnak gyűjtendő egy- és kétforintosok apró kérdésével? Kapcsolódik egyáltalán?

Ha ezek az aprók hozzájárulnak a társadalom kiegyensúlyozottságának növekedéséhez, akkor mindenképpen. Mert nem



arról van itt szó, hogy a társadalmi problémákat, egyenlőtlenségeket egyetlen pillanat alatt, egyetlen akcióval kell és lehet orvosolni, viszont arról szó van, hogy ha meg lehet tenni egy lépést előre a hosszú úton, akkor azt a lépést meg kell tenni. Mert a sok kis lépésből áll majd össze a teljes út!

Így kapcsolódik tehát össze a vakok gyermekotthona, az önkormányzat, a CIB és legfőképpen

azok, akik nem sajnálják a fáradságot, hogy hányódó-kallódó egy- és kétforintos érméiket összegyűjtve elfáradjanak az önkormányzathoz vagy a MOM-Park Bevásárlóközpontba, megkeressék azokat a szép nagy gömböket, s beléjük ejtsék azt a pár forintot. És miközben ezt teszik, valószínűleg nem is gondolnak arra, hogy ezzel a kis lépéssel milyen nagy lépést tettek: hozzájárultak egy szebb, jobb és kiegyensúlyozottabb világ kialakulásához.

2008-as parkolási engedélyek a kerületben

Tisztelt gépjármű-tulajdonosok, üzemeltetők! Évek óta tartó javaslatunk és az önkormányzat polgármesterének többszöri interpellációja eredményeként 2005. évben a Budapest Fővárosi Közigazgatás és Polgármesteri Hivatal Kormányhivatala új várakozási rendeletet alkotott, amely a teljesség igénye nélkül, több javaslatunk tekintetében is, önkormányzati rendeletünk módosítására adott lehetőséget.

A rendeletalkotásunkban így lehetőség nyílt többek között a még 2002-ben lakossági kezdeményezésre is javasolt övezetbővítésre, valamint egészségügyi várakozási engedély kiadására a területi kötelezettséget vállaló házi- és gyermekorvosok asszisztensei részére is (ez utóbbi bevezetésére már 2001-ben kísérletet tettünk).

A Budapest Hegyvidék XII. kerületi Önkormányzat 7/2005. (VII. 1.), a Budapest Hegyvidék XII. kerületi védett és várakozási övezetekről szóló rendelet 11. § (2) bekezdése értelmében (a rendelet honlapunkról letölthető: www.hegyvidek.eu) a Gébics utca, Sirály utca, Szendi utca, Zsámbéki utca, Szolyva utca, Tóth Lőrinc utca, Úgyész utca, Roskovics utca, Bíró utca, Pethényi köz, Muskáti utca, Fűrj utca, valamint Németvölgyi út (Stromfeld Aurél út és Szendi árok közötti szakasza), Stromfeld Aurél út (Apor Vilmos tér és Levendula utca közötti szakasza), Apor Vilmos tér 1-9., Levendula utca (Németvölgyi út és Stromfeld Aurél út közötti szakasza), Agárdi út (Németvölgyi út és Galántai utca közötti szakasza), Ráth György utca (Tóth Lőrinc utca és Roskovics utca közötti szakasza), Alma utca (Városmajor utca és Bíró utca közötti szakasza), Gaál József út (Városmajor utca és Határőr út közötti szakasza), Határőr út (Városmajor utca és Gaál József út közötti szakasza), Fogaskerekű utca (Pethényi köz és Fogaskerekű utca 12. közötti szakasza), Mártonhegyi út (Németvölgyi út és Nárcisz utca közötti szakasza), Levendula utca (Stromfeld Aurél út és Nárcisz utca közötti szakasza), Goldmark Károly utca (Tóth Lőrinc utca és Székács utca közötti szakasza) területekkel bővül. 2006. február 1-jétől a korlátozott várakozási övezeten belül állandó bejelentett lakosok részére – kérelemre – lakossági várakozási hozzájárulás adható ki.

Az előző évek gyakorlatának megfelelően a nyilvántartásunkban szereplő 2007. évi várakozási hozzájárulással rendelkezők részére egységcsomagot küldtünk ki, mely kérelemlapot, készpénzátutalási megbízást és térítésmentes válaszborítékot tartalmaz.

Felhívjuk figyelmüket, hogy a 2007. évi várakozási hozzájárulások érvényessége 2008. január 31-én lejár. Amennyiben egységcsomagunkat 2008. január 15-ig a posta nem kézbesítette, a nyomtatványok ügyfélszolgálati irodánk várótermében – sorban állás nélkül – beszerezhetők.

A változásokra való tekintettel fokozottan felhívom figyelmüket a polgármesteri hivatal ügyfélszolgálati irodáján átvehető kérelemnyomtatványok fokozott figyelemmel történő kitöltésére, amiben probléma esetén a városgazdálkodási iroda munkatársai változatlanul rendelkezésükre állnak.

További felvilágosítással keresse meg ügyintézőinket ügyfélfogadási időben – hétfő: 13.00–17.30, szerda: 8.00–16.00, péntek: 8.00–12.00 között – vagy telefonon (Molnár József, 224-5900/371).

A rendeletekkel kapcsolatos javaslatokat, észrevételeiket továbbra is köszönettel vesszük, és egyben előre is köszönöm segítő és megértő hozzáállásukat.

Lovas Pál alpolgármester

A polgármester kompenzálja a lakbérek áfaterhét

Ismét a legrászorultabbakat sújtja a kormány, amikor az általános forgalmi adóról szóló törvény (áfatörvény) január elsejétől életbe lépő változásával rendkívüli terheket rótt az önkormányzati bérlakásokban élőkre. A megszorító csomag újabb lépésének eredményeképpen ugyanis áfaköteleessé válnak a lakbérek, ami hász százalékos díjemelkedést jelent a családok számára.

Az idén hatályba lépett új

törvény nem tesz különbséget lakóingatlan és nem lakás céljára szolgáló ingatlanok, például irodahelyiségek bérbéradása között, tehát az önkormányzati lakásbérlmények után fizetendő lakbért is adóztatja. Az áfa a kormányhoz folyik be közvetlenül.

Annak érdekében, hogy a legrászorultabbak mentesüljenek a többletbeízesés alól, Pokorni Zoltán önálló képviselői indítvánnyal fordul az Országgyűléshez. A kerületi polgármester sze-

retnél elérni, hogy az új áfatörvény módosításával az önkormányzati lakóingatlanok bérbéradása akkor is áfamentes legyen, ha az egyéb ingatlanok esetén az önkormányzat adófizetési kötelezettség is terheli.

Annak érdekében, hogy a bérlakásokban élő kerületi polgárok a képviselői indítvány elutasítása esetén se kerüljenek hátrányos helyzetbe, Pokorni Zoltán a kerület ez évi költségvetésében az áfateher kompenzálására egy

speciális, méltányossági szociális alap létrehozását is kezdeményezi. A polgármester javaslatára elkülönített pénzüsszeg terhére a rászorulókat – külön kérelemre – az áfa mértékével megegyező támogatásban részesülnek, számukra tehát a lakbér áfáját visszautalja az önkormányzat. A szociális alapról és a pályázás módjáról a Hegyvidékben részletesen tájékoztatjuk majd olvasóinkat.

(m.)

Támogató szolgálat

A XII. kerület területén életvitel-szerűen tartózkodó fogyatékos személyek részére biztosít személyi segítséget, szállítást, információnyújtást, tanácsadást az Egyenlőségmozgásért Alapítvány Támogató Szolgálat II.

A szolgálat speciális, kerekesszékes utasok szállítására is alkalmas, mobilrámpás gépjárművel rendelkezik, amellyel a fogyatékos személyek közszolgáltatásokhoz való hozzáférést, kulturális, szabadidős, családi, közösségi programokra való eljutását segítik. Ezenfelül ingyenes információnyújtást, tanácsadást biztosítanak.

A támogató szolgáltatás igénybevitelére 2007. január 1-jétől az a személy jogosult, aki fogyatékosági támogatásban, vakok személyi járadékában vagy magasabb összegű családi pótlékban részesül. A szolgáltatásokért térítési díjat kell fizetni.

Ügyfélfogadás az érdeklődők részére: minden páros héten pénteken délután 14 és 16 óra között a XII. kerületi Németvölgy Gondozási Központban. Cím: 1126 Budapest, Kiss János altábornagy u. 34. Egyéb elérhetőség: Egyenlőségmozgás Alapítvány Támogató Szolgálat II. – 1028 Budapest, Len utca 17/a; a támogató szolgálat vezetője: László Viktória, 274-6233.

(s.)

A Helyi Választási Iroda közleményei

Dr. Sólyom László köztársasági elnök 2008. március 9. napjára (vasárnapra) országos ügynök népszavazást rendelt el a következő kérdésekben:

1. Egyetért-e Ön azzal, hogy a fekvőbeteg-gyógyintézetek ellátásért a jelen népszavazást követő év január 1-jétől ne kelljen kórházi napidíjat fizetni?

2. Egyetért-e Ön azzal, hogy a háziorvosi ellátásért, fogászati ellátásért és a járóbeteg-szakellátásért a jelen népszavazást követő év január 1-jétől ne kelljen kórházi napidíjat fizetni?

3. Egyetért-e Ön azzal, hogy az államilag támogatott felsőfokú tanulmányokat folytató hallgatóknak ne kelljen képzési hozzájárulást fizetniük?

A szavazás 2008. március 9-én reggel 6 órától este 19 óráig tart. A szavazás a 2006. évi országgyűlési és önkormányzati

A HELYI VÁLASZTÁSI IRODA VEZETŐJE:

dr. Gaál Szabolcs Barna jegyző

A HELYI VÁLASZTÁSI IRODA ELÉRHETŐSÉGEI:

1126 Budapest, Böszörményi út 23-25. I. em. 111.

Telefon: 224-5934. Fax: 224-5934.

E-mail cím: nepsszavazas@bp12ker.hu

választások alkalmával kijelölt 55 szavazókörben kerül lebonyolításra. Azok a választópolgárok, akik lakóhelyüktől távol igazolással kívánják szavazni, illetve akiknek lakcíme csak a település – Budapest XII. kerület – megnevezését tartalmazza, a 29. sz. szavazókörben – Budapest XII. kerület, Csörös utca 18. (XII. kerületi, volt MOM Művelődési Központ) – adhatják le szavazataikat.

A Helyi Választási Iroda a választópolgárokat a névjegyzékbe vételről, továbbá a szavazás

helyéről, idejéről, a szavazással kapcsolatos egyéb tudnivalókról legkésőbb 2008. február 22-ig értesítő küldésével tájékoztatja. A névjegyzék 2008. február 20-tól február 27-én 16 óráig tekinthető meg a Helyi Választási Iroda Névjegyzéki Csoportjánál (Budapest XII. kerület, Böszörményi út 23-25. alagsor 3. sz. tárgyaló). A névjegyzékből kihagyás vagy a névjegyzékbe való felvétel miatt szintén a közszemlére tett időtartama alatt, azaz 2008. február 20-tól február 27-én 16 óráig lehet kifogást benyújtani a Helyi Választási Iroda vezetőjéhez.

Azok a XII. kerületi lakóhellyel rendelkező választópolgárok, akik a szavazás napján nem tartózkodnak lakóhelyükön, igazolást 2008. február 18-tól kérhetnek a névjegyzéki csoportnál. A külképviseleti névjegyzékbe vételt 2008. február 18-tól február 22-ig lehet kezdeményezni. A névjegyzékről, az igazolással szavazás feltételeiről, illetve a külképviseleti szavazás szabályairól a Hegyvidék következő lapszámában részletes tájékoztatás jelenik meg.

Felhívás

Felkérem a XII. kerület választópolgárait a 2008. március 9-én tartandó népszavazás SZAVAZATSZÁMLÁLÓ BIZOTTSÁGAIBAN póttagként való részvételre.

A póttagoknak választási felkészítésen kell részt venniük, a szavazás napján való készenlétért 2000 Ft tiszteletdíjban részesülnek.

Jelentkezni személyesen lehet

2008. február 7-ig Szalmáné Bánutay Ildikónál

(XII., Böszörményi út 23-25. II. emelet 213., telefon: 224-5947).

Dr. Gaál Szabolcs Barna jegyző, a Helyi Választási Iroda vezetője

Önkormányzati segítség a lakások fenntartásához

A hegyvidéki önkormányzat a szociális törvény adta lehetőségeket kitágítva igyekszik segíteni helyi lakásfenntartási támogatásával azoknak a háztartásoknak, amelyek nem képesek kifizetni a lakás rezsiköltségeit.

A helyi rendelet szerint lakásfenntartási támogatás – függetlenül a lakás tulajdoni viszonyaitól – annak a személynek állapítható meg, akinek háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi teljes nyugdíj mindenkorai legkisebb összegének (2008. január 1-jétől 28 460 Ft) két és félszeresét, feltéve, hogy a lakásfenntartás elismert havi költsége eléri, vagy meghaladja a háztartás havi összjövedelmének 20%-át. Tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermekekre tekintettel magasabb összegű családi pótlékban részesülő háztartás esetében a háztartás összjövedelmének a 15%-át.

A lakástámogatás összege a háztartásban egy főre jutó jövedelemtől függően 2500 és 9000 forint között állapítható meg.

A kérelemhez csatolni kell a támogatást kérő nyilatkozatát a saját és családtagjainak havi jövedelméről, valamint az azokat ta-

núsító igazolásokat. Rendszeres jövedelem esetén ennek utolsó havi igazolása szükséges, ami lehet a nyugdíjszelvény, fizetési kimutatás vagy ösztöndíj-igazolás. Nem rendszeres jövedelemnél az elmúlt egy év átlagkeresetét kell igazolni, amihez vállalkozások esetében elfogadják az APEH vagy könyvelő által kiállított igazolást. Ugyancsak mellékelni kell valamilyen hitelt érdemlő igazolást a lakás nagyságáról. Ez lehet alapító okirat, adásvételi szerződés, közös képviselő által aláírt igazolás, a HÁGO Kft. igazolása vagy akár régebbi tulajdoni lap.

A támogatást magántulajdonú lakás bérlője is kérheti, ilyenkor azonban szükség van a tulajdonos nyilatkozatára, amelyben szerepelnie kell annak, hogy a bérlő fizeti a költségeket. Ugyancsak mellékelni kell az (al)bérlési szerződés másolatát is, míg a lakásban való tényleges lakás lakó-címekártyával igazolható.

Az önkormányzat népjóléti irodájához benyújtott lakásfenntartási támogatás iránti kérelmet évente meg kell újítani. A kérelemhez szükséges nyomtatványok átvethetők az irodán, illetve letölthetők az önkormányzat honlapjáról (www.hegyvidek.eu).

mm.

Ökoiskola lehet a Németvölgyi

(Folytatás az 1. oldalról)

Az igazgató kérdésünkre kifejtette: az iskola által szervezett különböző környezetvédelmi akciókban a legteljesebben a 7., 8. és 9. évfolyamosok vesznek részt, a felsőbb osztályokban tanulók viszont már kevésbé aktívak. A nagyobbaknál megmutatókozó passzivitást az intézmény vezetője a fogyasztói társadalom negatív hatásával magyarázza, mint mondta, a fiatalok egyre inkább a reklámok világát tekintik követendő mintának, így az iskolában zajló környezeti nevelés – különösen, ha ezzel a szülők sem azonosulnak – nehezen vezet eredményre.

Szebedy Tas hozzátette: a kedvezőtlen körülmények ellenére nem adják fel programjaikat, sőt, újabbakat is szeretnének elindítani a közeljövőben. Mindenekelőtt a tanórán kívüli, természeti környezetben eltöltött idő mennyiségét kívánják növelni – például bekapcsolódni a kerületi önkormányzat által kezdeményezett erdő-örökbefogadási programba.

FAHÁZ AZ UDVARON

A Németvölgyi Általános Iskola már „túl van” ezen: nemrég fogadott örökre a Normafánál egy erdőrészt. A kerületi fenntartású intézmények közül a Városmajori Gimnázium után másodikként kapcsolódhat be az ökoiskolák nemzetközi hálózatába. A csat-



A Városmajori Gimnázium az első kerületi ökoiskola

lakozási szándékot épp az iskola normafai akciója során jelentette be Dohány András igazgató.

Dohány jelezte: a „zöld” programok már évek óta nagy lelkesedéssel vesznek részt diákjaik. Állandóan versengenek az osztályok a papír, illetve a PET-palackok szelektív gyűjtésében – ez utóbbi hulladékfajtából rendszeresen olyan nagy mennyiség gyűlik össze, hogy már kis faházakat kellett felállítani az udvaron az ideiglenes tároláshoz. Az osztályok közötti verseny a környezeti ismeretek elsajátítása

terén is folyamatosan zajlik; az egész tanévben át tartó vetélkedés győztesének jutalma egy természetvédelmi témájú kirándulás.

Az iskola úgynevezett „tema-napjain” minden tanuló részt vehet egy erdei foglalkozáson. Volt már téma a víz, az erdő és a fenntartható fejlődés is – ilyenkor a gyerekeknek a meghatározott tematika keretei között kell különböző feladatokat teljesíteniük a természetben.

Az igazgató szerint az intézményük már most megfelel az ökoiskola cím megszerzéséhez

szükséges alapvető feltételeknek. Persze a további „zöldítés” érdekében még sok mindent lehetne tenni, a jelentős pénzigényű tervek megvalósítása azonban csak külső forrás bevonásával képzelhető el.

Kiseb léptékű fejlesztéseket viszont az iskola a saját költségvetéséből is megvalósíthat: a hátsó udvarba például padokat helyeznek majd ki, hogy jó időben kint, a fák árnyékában tarthassanak a gyerekeknek környezetismeret-órákat.

-z-

Kisebbségi közmeghallgatások

Közmeghallgatás keretében számoltak be az elmúlt időszak legfontosabb eseményeiről, az elért eredményekről és jövőbeni terveikről Hegyvidék kisebbségi önkormányzatai a múlt év végén. A kisebbségeket közvetlenül érintő ügyek mellett a közvélemény érdeklődésére számot tartó aktualitások is napirendre kerültek.

GÖRÖG KISEBBSÉG

A bemutatkozás éve

Parragh Lászlóné, a görög kisebbségi önkormányzat elnöke szerint az első év legfontosabb feladata az volt a számukra, hogy bemutatkozzanak a kerületnek, hiszen az előző ciklusban itt nem volt helyi képviselő a görögöknek. A 2007-es esztendő bővelkedett eseményekben: március 8-án húsvéti programon vettek részt Belloianniszban, március 24-én, a görög nemzeti ünnep alkalmából a Corvinus Egyetemen tartott rendezvényen képviselték a kerületi görögöket. Május elején görög táncszínház szerveztek a XII. kerületi művelődési központ segítségével, a Midrosz együttes közreműködésével. Május 26-án sportnapot tartottak közösen a XVIII. kerületi görög önkormányzattal.

A görög nagykövetséggel kialakított jó kapcsolatnak köszönhető, hogy a kisebbségi önkormányzat elnöke meghívást kapott a Görög Köztársaság elnökének magyarországi látogatása alkalmából a Magyar Tudományos Akadémián tartott fogadásra.

Parragh Lászlóné hangsúlyozta: a kisebbségi önkormányzat tevékenysége azt a célt szolgálta, hogy a lehető legtöbb fórumon hírt adjon létezéséről, munkájáról és célkitűzéseiről. A visszajelzések azt mutatják, hogy erőfeszítéseik eredményre vezettek, hiszen a kerület polgárai szívesen részt vesznek a programjaikon. Az elnök asszony sajnálkozva beszélt arról, hogy a helyi önkormányzat a korlátozott anyagi lehetőségek miatt nem tudta támogatni a munkájukat, egyedül a karácsonyi rendezvényükhöz járult hozzá.

HORVÁT KISEBBSÉG

Szentpéterfai kapcsolat

Nagyszabású kulturális est keretében tartotta meg éves közmeghallgatását a kerületi horvát kisebbségi önkormányzat. A rendezvényen felléptek a Fáklya néptáncgyűttes táncosai, valamint a Horvát Általános Iskola és Gimnázium ének- és zenekara.

Geositsné Hegedűs Adrienn, a kisebbségi önkormányzat elnöke az éves munkáról szólva kiemelte:

financiális problémákra. Mint az elnök asszony fogalmazott, az egyeztetés egyelőre nem hozott átütő eredményt.

Geositsné Hegedűs Adrienn kijelentette, legfontosabb céljuk, hogy megismertessék a fiatalokat a horvát kultúrával, hiszen csak így lehet hagyományait tovább örökíteni. Ennek elősegítése érdekében több alkalommal kértek pályázat útján anyagi támogatást kulturális programjaikra a ke-

kisebbségi önkormányzat 2007-ben is – mondta beszámolójában Csíkszentgyörgyi-Ficzus Margit elnök a XII. kerületi művelődési központban rendezett közmeghallgatáson.

A tavalyi évet összegző beszámoló szerint az örmény közösség számos, az elnök által hangsúlyozott elvnek megfelelő programot szervezett. Ezek közé tartozik az Örményország – régi hazánk című nagyszabású kiállítás, amelyet az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesülettel (EÖGYKE) közösen rendeztek a „MOM” kupolatermében áprilisban. Az évente jelentkező, az örmény kultúra értékeinek bemutatását célul kitűző kiállításorozat eltérő módon – nem kódexeket, templomokat, képzőművészeti alkotásokat, hanem a történelmi folyamatok okozta változások hatásait, eredményeit tárta az érdeklődők elé.

A kisebbségi önkormányzat október 28-án a Magyarok Házában az 1956-os forradalom és szabadságharc 51. évfordulója alkalmából ünnepi műsorral egybekötött megemlékezést szervezett, míg társrendezőként közreműködött az aradi vértanúk napján a főpolgármesteri hivatal dísztermében megtartott októberi ünnepségen.

Az elmúlt évben is számos kulturális eseményt támogatott az örmény közösség – mondta az elnök. Így hozzájárultak a Fővárosi Örmény Klub hagyományos karácsonyi ünnepségének megrendezéséhez, az Örmény genocídium című könyv, illetve a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Örmény diaszpóra a Kárpát-medencében című második konferenciakötetének kiadásához. Anyagi segítséget nyújtottak az Orlyai utcai templom felújításához. 2007-ben is, mint eddig minden esztendőben, hozzájárultak az EÖGYKE kulturális folyóirata és az EÖGYKE-évkönyv nyomdai költségeihez, ezzel segítve a hazai örményiség összefogó kiadványok megjelenését.

SZLOVÁK KISEBBSÉG

Sikeres rendezvények

A kisebbségi önkormányzat munkáját mindig viszonyítani kell valamihez – kezdte beszámó-

lóját Hrivnák Mihály, a szlovák kisebbségi önkormányzat elnöke. Ez a viszonyítási pont a kisebbségi önkormányzatokról szóló törvény, amely megfogalmazza a kisebbségek érdekképviseleteinek feladatait és működésük feltételeit. E szerint a legfontosabb feladat az adott kisebbség képviselete és igényeinek kielégítése.

A magyarországi szlovákok, így a hegyvidékiek is, nyelvi állapotuk szerint három csoportba sorolhatók – mondta az elnök. Vannak, akik megőrizték nyelvüket, sőt irodalmi szinten beszélnek. Ők jobbra olyan értelmiségiek, akik felsőbb tanulmányaik során finomították nyelvismeretüket. A második csoportba tartozók elsősorban családi körben használják a szlovákot, legtöbbször tájnyelvi szinten. Végül a harmadik kategóriában azokkal találkozhatunk – és itt elsősorban a fiatalokról van szó –, akiknek a szülei ugyan szlovákok, ám otthon kevés szlovák szót hallottak, ezért mára elfelejtették a nyelvet.

Mindegyikükre igaz azonban, hogy tudatában vannak szlovák gyökereiknek, érdeklőnek, hogyan éltek szülei, nagyszülei. Az identitás megőrzésében pedig nagy szerepe van a kisebbségi önkormányzatok munkájának. Ennek megfelelően a kisebbségi önkormányzat egyik fontos feladatának tartja, hogy minél több fiatal vonjon be a programjaiba – jelentette ki Hrivnák.

A 2007-es történések közül két eseményt, az Alföldi Szlovákok Napját és a Benedek Gábor István íróval szervezett találkozót emelte ki az elnök. Előbbi rendezvényen Lopusinsz András a tótkomlói szokásokról tartott előadást, külön kitérve a lakodalomhoz kötődő hagyományokra, majd Tótkomlós jellegzetes lakodalmi ételeinek kóstolójára került sor. A kerületi művelődési központ kupolatermében rendezett programot Zsolnai Mihály falfaragó művész kiállítása gazdagította.

Nagy közönségsikert aratott Benedek Gábor István, a tótkomlói származású író irodalmi estje is, amely a tótkomlói szlovákok más kisebbségekkel való kapcsolatait elevenítette fel.

MM

Bővíthető komposztálási kapacitás



Zsákokba összegyűjtve elviszik

A Fővárosi Közterület-fenntartó Zrt. évek óta kedvezményesen áron vállalja a kert hulladékok elszállítását. A cég Budapest bármely utcájából elhordja az FKF-emblémű gyűjtőzsákokban kihelyezett zöldhulladékot – ám tudni kell, hogy azt csak meghatározott területekről (a kerületben Kútvolgy, Kissvábhegy és Németvölgy térségéből) vízi komposztálni, más helyszíneken a kert szeméttel szállító járműbe kerül.

Siklósi Mihály, az FKF hulladékkezelési főosztályának vezetője érdeklődésünkre közölte, pénzügyi korlátok miatt a tavalyi év végén már nem volt mód arra, hogy a kijelölt területeken kívüli városrészekből is komposztálni vigyék a kitétt zöldhulladékot, ehhez ugyanis újabb, speciális szállítójárművekre lett volna szükség, és a komposztáteleptek kapacitása sem tette ezt lehetővé. Várhatóan azonban az idén tavasszal növelni tudják majd a zöldhulladék-újrahasznosítás arányát.

NYÍLT NAP

Ismerkedő foglalkozásra, bemutatóórákra várják az első osztályba készülő gyerekeket és szüleit a Németvölgyi Általános Iskolában február 27-én 8-tól 10 óráig. Cím: XII., Németvölgyi út 46.



Zeneszóval fűszerezte közmeghallgatását a horvát önkormányzat

a központi költségvetésből egyre kevesebb pénz jut a kisebbségek támogatására. A horvát önkormányzat a szerény anyagi lehetőségei ellenére igyekezett minél több kulturális programot szervezni, illetve támogatni. Az év elején a képviselőik részt vettek a fővárosi horvát bálon, amelyre ezúttal is sok hegyvidéki horvát ment el.

Hagyomány, hogy minden évben új horvát nyelvű színdarabot mutatnak be a Jókai Klubban. Ezúttal március 25-én (Robert Novákovits fordításában) a Schöller panzió című vígjátékot „hozta el” Hegyvidékre a szentpéterfai amatőr színjátszógyűttes. A horvát kisebbségi önkormányzat volt a kezdeményezője annak a kerekasztal-beszélgetésnek, amelyen a kerületi kisebbségi önkormányzatok elnökei és a helyi vezetők, Pokorni Zoltán polgármester, valamint Lovas Pál és Kovács Lajos alpolgármester ültek egy asztalhoz, hogy közösen vitassák meg a kisebbségeket érintő legfontosabb kérdéseket, és megoldást találjanak a meglévő, elsősorban

rületi önkormányzattól – eredménytelenül.

Az elnök asszony kiemelte, hogy különösen jó kapcsolatban állnak a szentpéterfai horvátokkal. Megújították az együttműködési szerződésüket a szentpéterfai horvát kisebbségi és települési önkormányzattal, s megállapodtak abban, hogy kölcsönösen segítik egymást a horvát és a magyar kultúra ápolásában.

Nagy megtiszteltetés, hogy a kerületi horvát önkormányzat javaslataira Skrapits Lajos, a kisebbségi önkormányzat leköszönő elnöke vehette át az idei Petar Katančić-díjat. A kitüntetésre azokat jelölték, akik a legtöbbet tették a magyarországi horvátok identitásának megőrzéséért, kultúrájuk és nyelvük fennmaradásáért.

ÖRMÉNY KISEBBSÉG

Kultúraápolás, emlékőrzés

Az örménység kultúrájának ápolását, a múlt emlékeinek megőrzését és a következő nemzedékeknek való átadását tekintette legfontosabb feladatának az örmény

Só helyett zeolit

Környezetbarát síkosságmentesítő eljárással kísérletezik a kerület: a hegyvidéki parkok és intézményi zöldterületek gyalogos útvonalait mostantól zeollal szórják le jege-sedés esetén. Ez az anyag, szemben a sóval, nem károsítja, hanem táplálja az út menti növényeket.



Zeolitszórás a Normafa Óvoda kertjében

Bár a jelenleg ismert legolcsóbb és leghatékonyabb síkosságmentesítő anyag a nátrium-klorid, azaz a só, ennek alkalmazása jelentős járulékos költségekkel jár, a sólé által tönkretett fák-bokrok rendszeres pótlása sok pénzt emészt fel. A hegyvidéki önkormányzat a só okozta zöldkárok elkerülése érdekében már évek óta homokot biztosít kedvezményesen áron a társasházaknak, hogy az ingatlanok előtti járdaszakaszokat szükség esetén ezzel a környezetkímélő anyaggal szórják fel.

Az önkormányzati fenntartású parkok, illetve intézményi zöldterületek gyalogosútvonalain ez év elejétől egy újabb fajta, környezetbarát síkosságmentesítési technológiát vezetnek be: zeolit-örlemény szórásával

hárítják el a csúszásveszélyt. A zeolit természetes ásványi anyag, kis mennyiségű kalcium-kloriddal keverve jó hatásfokkal képes meggátolni a nedvesség visszafagyását, a talajba kerülve pedig nem károsítja, sőt táplálja a növények gyökérzetét.

Kovács Lajos Attilától, a polgármesteri hivatal városüzemeltetési irodájának vezetőjétől megtudtuk: a kereskedőknél a zeolit kétszer annyiba kerül, mint a nátrium-klorid, az önkormányzatnak azonban sikerült termelői áron beszereznie az ásványi anyagot egy mádi bányászati cégtől, így csak csekély mértékű többletköltség terheli a kerületet. Az irodavezető jelezte, amennyiben a zeolit használata beválik, fontolóra veszik, hogy a későbbiekben ezt a homoknál is hatékonyabb síkosságmentesítő anyagot adják kedvezményesen áron a lakóközösségeknek.

-z-

**Az önkormányzat
ingyenesen hívható zöldszáma:
06-80/200-907**

Új szülészeti részleg a János kórházban

Hetvenmillió forintért újonnan kialakított öt egyágyas szülőszobát, műtőt és perinatális intenzív centrumot adtak át a Szent János Kórházban. A fejlesztést a struktúraátalakítási pályázaton kapott pénzből, illetve az Ablon Alapítvány hozzájárulásából finanszírozta az intézmény. A pályázati összegből hamarosan elkezdődhet a szülészeti-nőgyógyászati osztály átalakításának második fázisa is, amelynek során a régi szülőszobák helyén ambulancia és egy-

napos ellátási egységek épülnek. A 37 millió forintból épülő műtő várhatóan márciusra készül el.

A János kórházban a tavaly áprilisi eljéttől érvényes új területi betegellátási rendszer megkésztetése az ellátandó betegek számát. Az intézet budai egészségügyi regionális centrumként így jelenleg 450 ezer lány és asszony nőgyógyászati és szülészeti ellátásáért felel. Az átalakítások számos többletfeladattal terhelték meg a kórház amúgy is fejlesztésre

szoruló infrastruktúráját, ezért a tárgyi feltételek sürgős javítására volt szükség.

A főváros döntése értelmében ez év elejétől a Margit kórházban újra indulhat a szülészeti ellátás, amely tavaly tavasszal megszünt az ágyszám-finanszírozási rendszer átalakítása miatt. Mivel január elseje óta a János kórház részeként működik a Margit és a Budai Gyermekkorház is, lehetővé adódott a kapacitások átcsoportosítására.

-z-



Öt egyágyas szülőszobát alakítottak ki

Tagokat jelöl a polgári védelem

Kevéssé ismert tény, hogy a sorakatonaság megszüntetése óta is vannak honvédelmi kötelességei a magyar állampolgároknak. Be lehet osztani őket például helyi polgári védelmi szervezetekhez, amelyek veszélyhelyzetekben segítik a lakosságot. A kerületi polgári védelmi kirendeltség épp ezekben a hetekben küld ki néhány tucat értesítőt a szolgálata való kötelezéséről.

Bár jelenleg nem áll fenn hádkötelezettség és honvédelmi munkakötelezettség (ezeket az országgyűlés megelőző védelmi helyzet, illetve rendkívüli állapot kihirdetése esetén rendelheti el), polgári védelmi kötelezettsége minden nagykörű magyar állampolgárnak van. A lakosság védelmét rendkívüli helyze-

Bojtor Gábor hangsúlyozta: a kisebb rendkívüli események során (ilyen volt például néhány évvel ezelőtt az Alkotás utcai gázrobbanás) a továbbiakban is a polgári védelmi egyesület mintegy ötven – nem csak kerületi lakhelyű – önkéntesét vetik be, de szükség van arra, hogy az úgynevezett minősített időszakokban (természeti vagy technikai katasztrófa miatt kihirdetett veszélyhelyzetben, illetve fegyveres konfliktus esetén elrendelt szükséghelyzetben vagy rendkívüli állapot idején) elegendő számú polgári védelmi beosztott álljon rendelkezésre. Ezért jelölnek ki az önkéntesek mellett további személyeket a kerületi polgárok közül.

A kirendeltségvezető jelezte: elsősorban olyanokat keresnek, akik valamilyen jól használható képességgel bírnak, például műszaki végzettségűeket, akiket

KI IGEN, KI NEM?

A polgári védelmi kötelezettség a belföldi lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező, magyar állampolgár férfiakra 16–60, nőkre 18–55 éves korukig terjed ki. Mentés a polgári védelmi kötelezettség alól a terhes nő, terhességének megállapításától kezdve; a gyermekét saját háztartásában nevelő anya a gyermek 6 éves koráig; a gyermekét saját háztartásában egyedül nevelő szülő a gyermek 14 éves koráig; a szülő, ha három vagy ennél több 14 éven aluli gyermekét gondozza; aki a vele közös háztartásban élő, állandó ápolásra vagy gondozásra szoruló egyenes ági rokonát vagy házastársát egyedül látja el; illetve aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, vagy egészségi állapota folytán a kötelezettség teljesítésére alkalmatlan.

tekben ellátó polgári védelmi szervezeti egységekhez bárki beosztatható. Ezek az egységek az 1996. évi XXXVII. törvény által meghatározott módon országos rendszert alkotnak – itt, a kerületben egy úgynevezett települési polgári védelmi szervezetet kell működtetni.

A kerületi kirendeltségvezető, dr. Bojtor Gábor lapunknak elmondta: a szervezet létszámát törvény írja elő, e szerint – figyelembe véve a kerület veszélyeztetettségi szintjét és a lakosság számát – 247 fővel kellene működnie. A vezetői állomány 42 fő, amelynek tagjait az önkormányzati köztisztviselők közül jelölték ki; a többi tag a kerületi lakosok köréből kerülne ki – amennyiben lennének ennyien, de egyelőre nincsenek. Eddig ugyanis csak néhány, a Közép-budai Polgári Védelmi Egyesületben is tevékenykedő önkéntes kerületi tag volt.

szükség esetén műszaki mentésnél lehet alkalmazni, vagy egészségügyi dolgozókat, akik elsősegély-nyújtási feladatokat láthatnak el.

Ha valaki értesítést kap a polgári védelmi beosztásáról, nem kell attól tartania, hogy a kinevezés rendszeres elfoglaltságot jelent majd a számára. Bár a törvény szerint a beosztottak berendelőtől kiképzésre vagy gyakorlatra évente maximum 40, illetve 72 óra erejéig, valójában azonban a túl nagy költségek, illetve leterheltség miatt ilyen programok nincsenek.

Behívásra csak minősített időszakban lehet számítani, ami szerencsére ritkán fordul elő. A rendszerváltás óta veszélyhelyzetekben, nagyobb árvizek és belvizek idején volt ilyen, ám ezeket sem országosan, hanem a természeti katasztrófa által sújtott területekre rendelték el.

-z-

Gyermekvasutas-tanfolyam indul

A MÁV Zrt. Széchenyi-hegyi Gyermekvasút felvételt hirdet 4., 5. és 6. osztályos tanulók számára a 2008. február 2-án 9 órakor Hűvösvölgyben induló gyermekvasutas-tanfolyamára. A megnyitónapján reggel szülői értekezletet tartanak, míg a gyerekek egész napos foglalkozáson vehetnek részt.

A jelentkezés feltétele a 4., 5. vagy 6. iskolai osztály, a szülő és az iskola írásos hozzájárulása, legalább 4,00-es tanulmányi eredmény és az orvosi alkalmasság. Jelentkezési lapot a gyermekvasút állomásain és a budapesti iskolákban lehet igényelni, illetve a www.gyermekvasut.hu internetes oldalon letölteni.

A négy hónapos képzés heti egy nap elfoglaltságot jelent, felváltva pénteken délután a belvárosban, illetve szombaton egész nap a gyermekvasút valamelyik állomásán. A tanfolyam díjmentes, csak a szombati egész napos alkalmakra kérnek a szervezők étkezési hozzájárulást (egyszeri 7000 forintot). A júniusi vizsgák után a gyerekek (a nyolcadik osztály elvégzéséig) önálló szolgáltatásokat látnak el a gyermekvasúton jegyvizsgáló, pénztáros, váltókezelő, forgalmista, hangosbemondó beosztásokban, a tanítási időszakban 15 naponként (havi két nap), a nyári szünetben pedig a kéthetes táborozás alatt. A gyermekvasutasoknak a szolgálatokon kívül rengeteg programot is szerveznek.

További információ: www.gyermekvasut.hu (például itt lehet megnézni a tanfolyam részletes időbeosztását), vagy Füstös István vezető oktató (oktatas@gyermekvasut.hu, illetve 06-20-331-4011-es telefon).

(s.)

A szemétkommandó visszatér

Az óév utolsó napjait Pécssett töltöttem. Felfedezőportyára indultam a mecseki rengeteg város fölötti ösvényein. A népszerű, a helyi viszonylathoz mérten nagyszámú turistát és sétalót vonzó utakat választottam. A buszok és autók csak Dömör-kapu magasságáig közlekedtek, Misina-tetőt, Kis- és Nagy-Tubest a hóviszonyok miatt csupán gyalog lehetett megközelíteni.

Szűz hólepel borította az erdők szegélyezte tisztásokat, a fák ágai jégütse-ruhába öltöztek. Mesebeli volt a táj. Az ösvények ártatlanul, szinte bocsánatkérően kigyóztak a fák között, az erdő egyszerre volt buja, gondozott – és tiszta! A többhetes hó felszínéről hiányzott valami, amit Buda erdeiben kóborolva szemem már-már a táj szerves részeként regisztrált. Eltelt némi idő, mire rájöttem, mi az. A szemét! A Mecsekben egyetlen elhagyott üdítőpalack, cigarettásdoboz vagy műanyag zacskó nem járult hozzá, hogy otthonosan érezzem magam...

A különös élményt fokozandó, lépten nyomon állatnyomok százai keresztették az ösvényeket. Őzek, nyulak, vaddisznók, rókák és szárnyasfélék, minden mennyiségben. Ki látott már ilyet? De félre az iróniával...

FEKETTŐ SZEMÉT A FEHÉR LEPEDEÓN

Önkéntelenül is a mi elnyűt, házak által fojtogatott zöldterületeinkre gondoltam. S eszembe jutott a pontosan egy évvel ezelőtt felderítésre induló „szemétkommandó”, amely találmára bejárta a kerületi hegyvidék frekvenciáltabb pontjait, s jelentést adott az ott talált hulla-



Mama már nem gurul tovább...

dékhelyzetről. A budai hegyeket akkor éppen úgy hó borította, mint most a Mecseket. A szépséges fehér lepedőt úton-útfélen hanyagul szétszóró szemétkukacok csúfították. Az épületek közelében és azoktól távol a legmeglepőbb helyeken kiszórt háztáji hulladékokra, értsd kibelezett elektronikára, bútortörmelékre, kerti melléktermékekre, konyhai maradványokra, sítire bukkantunk. Hóspikvála a fejünkön, vaksin pillogtak ránk, mint vakondok a betonfal előtt.

A Mecsekből hazatérve elővettük az erdei felvételeket, amelyeket néhány héttel azelőtt, advent idején készítettünk, amikor ismét végigjártuk a tavalyi kommandó útvonalát. Az első hó foltjai csak a magasabb fekvő erdőkben maradtak meg, vékonyan, kitarulkozón. Még nem rejtették el az egyszerű kiránduló hanyagságból (lustaságból?) elkövetett bűnének jeleit, a betevő falat lezserül szétszóró, emészthetetlen kellékeit, az ásvány-



Erdői csendélet

víz műanyag flakonját, a szendvicset tartalmazó nejlonzacskót, az edésséget burkoló ezüstfóliát.

Lapunk 2007. november 28-i számában Önkéntesek takarították a budai erdőt címmel hírtl adtuk, hogy egy cég által kezdeményezett, „Segítő kezek” elnevezésű vállalati-társadalmi program keretében 130 köbméternyi vegyes hulladékot gyűjtöttek össze a Normafa és Csillebérc környékén. Talán e HuMusz által koordinált mozgalomnak köszönhetően az egy évvel korábban általunk felfedezett három illegális személerakó góc körül „csupán” napi szemetet találtunk.

tő kerítésével szemközi sarkon. Hogy ki teszi ezt, honnét jön és miért éppen ide, rejtély. Mert hogy egyetlen teherautó időnkénti rakományáról van szó, az a jelek és nyomvonalak szerint bizonyos. Mindeddig nem sikerült lefűlelni a ludast. Most csupán a letarolt bokrok, a sárba taposott aljnövényzet és a háztartási gépekről lehámlott „aprólékok” árulkodnak a hulladékforgalomról.

Az egykori úttörővasút Normafa megállójától a Farkasvölgybe vezető Kázmér út és Csillagvizsgáló utca által bezárt területen lévő kertészházak és erdei ligetek még mindig sok kívánnivalót hagynak maguk után. Habár a hónapok (évek?) óta szerteszét heverő, véglengyülésben elhunyt berendezésdarabok egy része eltűnt, a településen élők érdekét jobban szolgálná, ha összefognának és lomtalanítanák az aljnövényzetet, az elhagyott udvarokat ahelyett, hogy kutyát küldenek a dolgát végző újságíróra...

A harmadik gócot legutóbb a Sötétvágás utca és a Konkoly Thege Miklós út találkozásánál találtuk, hajléktalanok által használt, elhagyott faház környékén. A két szomszédos ingatlan láthatóan hulladékbontó-telepként üzemelt. Akkor térdig jártunk az értéktelenné nyilvánított főlög lim-lomjában. A telkeket mostanra kitisztították, a hulladék gyűjtése és bontása leállt, mindössze a szokásos, szélfűtött nejlonzacskó-virágok díszítik a bokrok alját.

Feljebb, ahol a Konkoly Thege Miklós út találkozik a Jánoshegyi úttal, a jól ismert étterem- és hotelegység melletti bokorsziget rejtékében még mindig állnak annak a leégett házának a ma-



A kiégett ház már régóta „hulladékparadicsom”

radványai – s körülötte az elvadult kert –, amelyek valóságos invitálják az illegális személtre-rakásra hajlamosakat. Szemmel láthatólag e kihívásnak kevesük tud ellenállni... Mindez a budai hegyek leglátogatottabb kiránduló-pontjainak kellős közepén!

TEREPJÁRÓK

A FÁK REJTEKÉBEN

Ha a Normafa és Csillebérc térségében a HuMusz mozgalmának köszönhetően érzékelhető is a nagyobb hulladékdarabok hiánya, az erdőben szétszóró másodlagos szemételezés mértéke megnőtt a múlt évben. A jelenség a KFKI-Normafa-Ágnes út felső szakasza által bezárt háromszögben a legszembetűnőbb.

Az Ágnes út helyzete különösen kétségbeesítő. Ennek az útként feltüntetett szurdoknak a két oldalát mintha már társadalmilag is elfogadott szemétyűtő helyre nyilvánították volna. Mindkét oldalán hajléktalanok kunyhói állnak, amelyek lakói szerint az alattuk épült „újjagd” házakból fuvarozzák ide a szemetet. Az egyikük kétségbeeséssel megmutat két „beállóhelyt”, ahová a hulladékkal megrakott terepjárók farolnak a fák közé.

Úgyancsak lehangelő a Zugliget Tündér-hegy felőli oldala, ahol a település házai találkoznak a János-hegy keleti oldalával. A Libegő alsó állomásától fölfelé gyalogolva az erdőszéli ösvényeken az ember akarva-akaratlanul műanyag zsákokba gyömöszölt kerti hulladékokba botlik. De bőven akad minta a kirándulók által elhagyott jellegzetes darabokból is, a műanyag pohártól a kinyitott sardíniás dobozig.

A múlt évben írtuk, hogy a környezetvédők szerint Budapest az Európai Unió legpiszkosabb fővárosa. Miért hagyjuk, hogy így legyen...? Miért kell a Pili Párkerdő Zrt.-nek évi ötevenmillió forintot elfecsérelnie az általunk hátrahagyott erdei szemét elszállítására? S ha már itt tartunk, miután „kiszemeltük magunkat” a budai ösvények mentén, miért kell rágyújtanunk, majd elhajtanunk a félig elszívott cigarettát a zugligeti, a normafai buszok, a Széchenyi-hegyi fogaskerekű vagy a Farkasréti villamos végállomásain? Miért várjuk meg, amíg odakintról, Brüsszelből pirítanak majd egyszer ránk hanyagságunkért?

A jó példáért nem kell külföldre mennünk. Csak ide, a szomszédba, Baranyába, a Mecsek oldalában lévő városba, ahol magyarul kérdezhetjük meg, ők miképpen csinálják.

Somogyvári D. György

HEGYVIDÉKI SZOMSZÉDOK

Dr. Boleratzky Lóránd ügyvéd, egyetemi magántanár kiegyensúlyozott, boldog ember. Amióta nyugdíjas, teljes erőbedobással élhet annak, amire fiatalkorától készült, de amitől a sorskerék kissé mindig eltértette: az egyházjog kutatásának, művelésének. Márpedig e téren eredményes, és ezt az is bizonyítja, hogy 2007-ben, a Reformáció Ünnepe-n a kulturális tárca a szakmai kuratórium javaslata Károli Gáspár-díjjal részesítette őt.

■ *Hogyan lesz az ember egyházjogász, és tulajdonképpen mit takar ez a tudomány? Egyháztörténeti kutatást vagy a mai egyház arculatának formálását, szabályzóinak előkészítő kidolgozását?*

– Röviden úgy mondhatnám, hogy az egyház szervezetével foglalkozik mind történelmi, mind jelen formájában. Egykor minden jogi egyetemen tanították, de a felszabadulás után ez általánosságban leszűkült arra, hogy az állam hogyan viszonyuljon az egyházakhoz. Engem a magyar evangélikus egyházjog alapjai, szerepe és forrásai mellett – ahogy azt legutóbbi kötetem is bizonyítja – főként azok a nagy formátumú személyiségek érdekeltek, akik életpéldájukkal utat mutattak nekünk, visszavágva a múltba és előre szórva fényüket a jövőbe is. 1920-ban Zalaegerszeg mellett, Neszele településen, egy Csáktornyáról menekült, vegyesen evangélikus-katolikus család harmadik gyermekeként születtem. Bölcsészdoktor édesapám előbb az esperesi evangélikus jogakadémiát végezte el, majd Deb-

recenben szerzett történelem–latin szakos tanári oklevelet. Az ő, valamint Kutas Kálmán költő, fordító és Nagy Miklós lelkes hatására Miskolcon tanultam ki az evangélikus egyházjogot. Ott Bruckner Győző akadémikus formálta az érdeklődésemet, olyannyira, hogy húszas éveim elején egyházi jogi pályamunkáim már díjakat nyertek, Debrecenben pedig summa cum laude a jogi doktorátust is megszereztem. Amikor dolgozni kezdtem, jegyző lettem a Budapesti Büntetőtörvényszéken. Hamarosan ösztöndíjként Berlinben, majd Helsinkiben folytathattam egyetemi egyházi jogi tanulmányaimat; ezek eredményét az Állam és az evangélikus egyház Finnországban címen publikáltam. Svédországi és svájci tanulmányaimra már megtagadták a vizumot, így ezekre nem kerülhettem sor. Itthon bevonultattak, és németországi katonai kiképzésre vezényeltek, így estem egyéves amerikai hadifogságba 1944-ben. 1947-ben a debreceni egyetemen még megszereztem evangélikus egyházjogból az egyetemi magántanári képesítést, közben a Miskolci Evangélikus Jogakadémia tanárává választottak, és Debrecenben is tanítottam pár hónapig. A jogakadémiák 1949-es megszüntetésével mindennek vége szakadt, amit tanultam és szerettem.

■ *Hogyan, miből tudott megélni ezek után?*

– Budapesten, a Tudományegyetem nemzetközi jogi tanszékén kaptam beosztást, de innen politikai okokból elbocsátottak. Dolgoztam a földalatti vasútnál, erdészetben, öntödében is, és csak a forradalom után kaphattam jogász munkát. Mezőkövesden, majd Gödöllőn jegyeztek

be ügyvédnek, innen is mentem aztán nyugdíjba 1983-ban. Csak hát én mindig inkább elméleti jogász voltam, és az ügyvédségedés azért más. De legalább össze tudtam szedni annyit, hogy 1960-ban megszerezhettem ezt a kis

■ *Nyugdíjként tudta igazán ott folytatni, ahol az ötvenes évek elején félbehagyta az egyházjogász munkásságát.*

– Bár közben is írogattam az asztalfióknak jogi munkákat, valóban a rendszerváltás óta jelen-



„Azok a személyiségek érdekeltek, akik életpéldájukkal utat mutattak”

lakást a Hertelendy utcában. Egy lebombázott telken épült új házként, azóta persze ez is jócskán öregedett. Akkor még csöndes környék volt, az egész utcában talán ha két autót lehetett látni, de aztán „ránőtt” az Alkotás utca zaja és szennyezettsége. Nem panaszkodom, legalább jó a közlekedés és az ellátás. Megszoktuk, megszerettük, és amióta Amerikában élő fiam és Pesten ügyvéd lányom kiröpültek a háztól, csöndesen megvagyunk itt a feleségemmel, aki egyébként szintén pedagógus, mint édesanyám volt. 1949 óta vagyunk házasságban, még a miskolci években ismertük meg egymást...

nek meg újra cikkeim, dolgozataim és köteteim, ismét az elméleti munkának szentelhetem magam; az állam már abba sem szolt bele, hogy az evangélikus teológián tanítottam, kiadványokat szerkesztettem. A Buda-hegyvidéki Evangélikus Egyházközségnek már csak tiszteletbeli presbitere vagyok, az aktív munkában itt utolért a fiatalítás.

■ *Tudom, hogy Ordass Lajos püspöknek külön kötetet szentelt, több más írásában is vissza-visszatért a személyére, és az Ordass Lajos Baráti Kör létrejöttében is komoly szerepet vállalt. Ennyire jelentős alakja ő az egyháztörténetnek?*

– Nemcsak azért, mert ártatlanul ítélték el, de egész életével bizonyította tisztességét, meg nem alkuvasát, pedig a Lutheránus Világszövetség, amelynek alelnöke volt, lényegében meg sem tudta védeni az itthoni támadásoktól. 1945 szeptemberétől 1978-ban bekövetkezett haláláig ő volt a törvényes püspök, noha ténylegesen talán csak öt éven át gyakorolhatta püspöki jogait. 1947-ben nyugati adománygyűjtő körúton járt, de mert nem jelentette a Nemzeti Banknak a több évre beígért, de még meg sem kapott segílyt, elítélték. Bár már a forradalom kitörése előtt rehabilitálták őt, egy év püspökség után a hatalommal azért gyűlt meg ismét a baja, mert nem akart még állami nyomásra sem visszahelyezni tizenöt kollaboráns egyházi személyt magasabb

pozíciókba. Ekkor az egyházat arra kényszerítették, hogy a világi döntést egyházi bírósággal is megerősítve „kipiszkálják” őt, és a helyére törvénytelen módon Dezséry Lászlót ültették. Én 1941-ben ismertem meg, a bátyámat ő eskette, 1957-ben az ő egyházkerületének ügyészévé nevezték ki, ahol többek között meghurcolt evangélikus lelkészek rehabilitációján fáradoztam. Amikor félreállították, én is lemondtam a tisztségemről, de lényegében a haláláig kapcsolatban voltunk. 1975-ben a Minnesota állambeli Wilmar norvég eredetű evangélikus templomában meglepetéssel fedeztük fel a bátyámmal

Krisztus tanúinak sorában a 78. névként Ordass Lajosét, akit még életében ért ez a tisztesség. Talán ezért is támogatták a wilmariak az új templomunk felépítését több mint egymillió forinttal. Ordass halála után én képviseltem a családot a rehabilitációja ügyében. A Márvány utcai diakonisszaház falán ma tábla őrzi az emléket, egyébként idén augusztusban lesz halálának a harmincadik évfordulója.

■ *A sorsa emlékeztet Mindszenty József bíborosára...*

– Azonosságokkal és eltérésekkel együtt azért is szerepelnek külön-külön és közösen is az Életformálók kötetemben. Mindszentyt a harmincas években Zalában ismertem meg, majd kapcsolatunk a katolikus nővérem esküvőjét követően erősödött meg, ahol ő végezte a szolgálatot. Mindketten nagy formátumú személyek voltak egyházunknak. De ha már az előbb egy emléktábláról volt szó, van a kötetemben még egy, Ordasshoz kapcsolódó jeles egyházjogász, aki Hegyvidékhez is kötődik: Vladár Gábor egykori igazságügyi miniszter, akinek kitűnő önleírása megrázó rajza a huszadik századnak. Az ő emléktábláját a Goldmark Károly utca 9-es számú házban, utolsó lakásánál sikerült elhelyeztetni, noha a Karap utca 8.-ban volt a családi házuk, de ott a jelenlegi tulajdonos nem járult hozzá.

Az Életformálók, ahogy Takács József evangélikus lelkész az előszóban írja, „nem életrajz, még akkor sem, ha a szerző életének egy darabja ezekből a mozaikokból szinte összeállítható, megrajzolható”. Mint ahogyan ez a portré is részben másokról szólva beszél Boleratzky Lóránd életéről...

Muzsaj András

mesék

mikor kell idejében közbejelni. Előrekászálódott a pilótafülkébe, az izgalmában rikoltozó Marci harkályt egyszerűen erdészakabátjának az oldalzsebébe gyömöszölte. Gagót a hóna alá kapta, mellényzsebéből kihalszott egy zsebkezdőt, s gyors mozdulattal összekötözte a dühösen árgáló golya csőrét. Manó maradt hátra. Az öreg erdész elfordult, hogy a pilóta ne lássa az arcát, s élethűen szirénázni kezdett a szájával.

Manó, mint aki álomból ébred, ösztönösen magára húzta a magassági kormányt. LI-kettő égbe csapta az orrát, a repülőgép lelassult, s békésen, lustán körözni kezdett a sivatag fölött.

A pilóta robotkormányra kapcsolott, felugrott az üléséből, lekapta a kézi tűzoltókészüléket, és a levegőbe szimatolva árgus szemekkel vizslatott ide-oda. Gyula bá'ból kirobant a nevetés. Manó a meglepetéstől visszahuppant a helyére, ölében a készülékkel. Amikor megértette, mi történt, hahotázva hanyatt vágta magát a székében. Mindenki velük kacagott. Marci harkály is kuncogott az öreg erdész zsebében, holott fogalma sem volt, mi történik „odakint”. Egyedül Gagó tekergette a fejét hangtalanul. A csomóra kötött zsebkezdő még kelepelni sem engedte.

Mindeközben odalent a világhírű zarándokhely teljesen kiürült. El Gizában a lakók magukra zárták az ajtókat, és a függönyök mögül figyelték a furcsán viselkedő repülőgépet. A sivatag felőli oldalon mindössze a látóhatáron gomolygó homokfelhők árulkodtak a sebtében távozó látogatókról. Csupán a fővárosba, Kairóba vezető Shalf al Haram műút mentén parkolt néhány

autó, amelyek fiatal utasai úgy döntöttek, lefényképezik az ufót. A Kheopsz-piramis tetején Kufár, a fekete golya óvatosan ráült a fészke, hogy megvédje fiókait a perzselő egyiptomi naptól. Ide-oda



– Mahmud, barátoknak Mahmud. Így mutatkozott be mindenkinek. Nos, Mahmud, barátoknak

Gyula bá' arca azonban komoly maradt. Bocsánatkérő tekintettel fordult a pilóta felé.

– Most nem én voltam – magyarázta széttett kezekkel.

tekergette a fejét, nem értette, miért érez a fejében szokatlan meleget. Tükör hiányában csak másnap reggel, a Nílus vize tükörében, békázás közben fogja megpillantani a rózsaszín foltot fekete hajkoronája helyén. A LI-kettő egy ízben olyan közel jött a nagy fáraó piramisának csúcsához, hogy a légszavarak vihara letépett egy marék tollat Kufár üstökéről.

A Szfinx és a három piramis által bezárt síkon magányos ember állt. Tetőtől talpig fehér pelbe burkoltan, arcán rövidre vágott, ősz kórszakáll. Átható, kék szeméit le nem vette a magasban köröző repülőgépről. Időnként összedörzsölte a kezét, s úgy cseréltintett az ujjával, mint akinek egyszerűen ötlete támadt. Az arab férfi hírves kereskedő volt El Gizában. Sok barát vette körül, még többen ismerték a nevét.

Mahmud, tekintetét LI-kettőn tartva, hirtelen elmosolyodott, és a saját tenyerébe csapott, mintha üzletet kötött volna önmagával. Kisvártatva elindult a kőpadka peremén várakozó, sötéten csillogó terepjárója felé. Útközben barátságosan felintogott a magasból fűrkésző Kufár golyának.

– A Hatalmas Fáraó szelleme vissza fog ütni – mondta maga elé félhangosan. – És megjutalmazza azt, aki nem bujkál.

E minutumban odafent, a repülőgép pilótakabinjában megszólalt ismét a sziréna. Az utasok összenéztek és egymásra kacintottak. Elismerően csóválgatták a fejüket.

– Az öreg tréfás hangulatban van ma... Manó abbahagyta a füttyörészést, magas hangon felnevetett, és rácsapott az erdész térdére. – Jól csinálja, Gyula bá'!

Manónak azon nyomban lekönyult a bajsza.

– Nem... nem Gyula bá' volt...? Biztos?

Az öreg erdész szólanul bölintett. Mintegy végszóra, leállt a jobb motor. Aztán a bal. Manó villámgyorsan kézi kormányzásra kapcsolott. LI-kettő orra habozva felemelkedett, majd lassan a sivatag homokja felé fordult. Néhány másodperc eltelt, mire az utasok többsége felfogta, a földet érés hamarabb és nem pontosan úgy fog megtörténni, ahogyan azt előzőleg elképzelték.

Odalent, a piramisokat kiszolgáló úton a sötéten csillogó terepjáró megfordult, és elindult a magasságát rohamosan veszítő repülőgép nyomában. Mahmud, barátoknak Mahmud szemmel láthatóan semmit sem hagyott a véletlenre...

(Somo)

Virágok és mandalák

Konda Szilvia kiállítása

Konda Szilvia textiltervező iparművész két és fél év szünet után jelentkezett újra egyéni kiállítással. A 2001-ben Iparművészeti Egyetemet végzett alkotó ez idő alatt a Sósiküti Általános Iskolában tanított rajzot, majd 2006-ban megnyitotta önálló galériáját a IX. kerület egyik utcájában. Azóta ott dolgozik, az alkotás öröme és szépsége határozza meg a mindennapjait, amit

is sokan kedvelnek, a tulipánok vagy egy margaréta kacsaringós ívének köszönhetően a magyar, népies minták is felelevenednek.

A természet nemcsak a képek témájánál fontos, hanem az anyagoknál is, amelyekkel a fiatal textiltervező dolgozik. Természetes anyagokat, például lent és pamutvásznat használ. A mintáknál a szitanyomás technikáját alkalmazza, amit utána kézzel



a mostani kiállítás textilképei, függönyei és párnái is visszazugároznak a látogatóra.

Finom kidolgozott levélmotívumok formálódnak át a szemünk előtt halszerű élőlényekké, pasztell, narancsos és erősebb, bordós színvilágú virágok idézik munkra is egyedi hangulatát. Harmónia szövi át Konda Szilvia alkotásait. A nagyobb képeken a virágok mandalává állnak össze, és ezen az ősi, keleti szimbólumon, amelyet már Európában

fest meg. Tervei között szerepel, hogy bábfigurákat is beépítsen a munkáiba. Érdeklődése a bábok iránt akkor kezdődött, amikor tavaly elvégezte Pécsen a művészetterápia szakot, és ezt a témát emelte be a szakdolgozatába is.

Aki teheti, látogasson el a Jókai Klubba, és merüljön el a képek megnyugtató világában.

Balogh Ildikó

■ *A kiállítás február 5-ig látható a Jókai Klubban. Cím: XII., Hollós út 5.*

Mókusok a kertekben

Ki nem mosolyog boldogan, ha a kertje fái vidáman szaladgáló mókusokat lát? Az apró állatkák bájosan kutaknak élelem után, hatalmasakat ugranak ágról ágra, ha kell, a légvezetékeken szaladnak át az utca fölött. Könnyedségükkel lenyűgözik a nehézkes és földhöz ragadt embert. A hegyvidék kertjeiben réges-rég otthonra lettek – erre utal az Evetke utca neve is –, és mintha mostanában új területeket is meghódítottak volna.

A több mint száz mókusfaj a világ szinte minden pontján elterjedt; a sivatagban farkuk árnyékában keresik a betevő falatot, a tajga végláthatatlan fenyveseiben komoly raktárakat töltenek meg téli táplálékkal, a világ sok kertvárosában pedig az ember lakóházát szegődnék.

Igazi otthonuk a fenyőerdő, ahol főleg a tobozokban rejtőző magokkal táplálkoznak. A fenyő virágai adják a nyári táplálékot, a fenyőmag pedig az őszit és a télit. Raktáraikban a tobozokat egészen helyezik el, s mivel ezek nem nyílnak ki a nedves környezetben, megmaradnak bennük a magok.

A mókus, bár alszik téli álmot, mégsem olyan hosszán és nyugodtan pihen, mint például a medve. Gyakran felebred és meglátogatja a raktárakat egy kis falatozásra, aztán visszabújik a védett odúba. Ezért lehet néha a havas ágakon, tetőkön futkosó mókusokat látni.

Tökéletesen alkalmazkodtak a magevéshez, vésszerű fogai-

kal könnyen felnyitják a legtöbb termést. Alsó fogaik egymáshoz képest is mozgathatók, így csipeszként képesek kiszedegetni velük például a dióbelet a zegzugos héjből.

A tavasz folyamán lehet megfigyelni a párok területért folyó küzdelmét. Ilyenkor a két kis csapat vadul kergetőzik a törzseken és ágakon, miközben karmaik kopognak a kérgeken, és méltatlankodva szuszognak. Ezt az egy-két hetes időszakot leszámítva a mókus nem keresi a feltűnést. A megszokott útvonalain közlekedik a fákon, anélkül, hogy a talaj-



A SZERZŐFELVÉTEL

ra le kellene ereszkednie. Az ágak között teljes biztonságban érzi magát. Évente három-hét utódot nevel fel.

A mókus megszelídítése nehéz feladat; még az évekig fogságban tartott egyedek sem szokják meg a bezártságot, az ember közelségét. A kertben azonban szépen elfoglalják a műödúkat – gyakran azokat is, amelyeket nem is a számukra helyeztek ki –, és rájárnak a kirakott csemegékre. Hosszan tartó és szoros kapcsolat azonban nehéz kialakítani velük, nem „hálálják meg” a fáradozást.

A kertjeinkben nagyobb számban megjelenő állatokról általában kiderül, hogy bár szépek és kedvesek, a környék természetes életközösségére egyáltalán nem gyakorolnak jótékony hatást. Az egyre szaporodó szajkóhoz és szarkához hasonlóan a mókus is az alkalmazkodóképességének köszönheti karrierjét a kertvárosban. Az alkalmazkodás pedig rendszerint az új táplálékforrások kiaknázásában rejlik. A városi mókusok például az énekesmárdár-fészkek retteggett pusztítói. Erdőben az ilyesmi ritkán fordul elő, de a kertben a madarak egyáltalán nincsenek biztonságban az akrobatikus ügyességű, nagy étvágyú rácsálólóktól.

A kert növényzetében a mókus ritkán tesz kárt. Táplálékban különösen szegény időben előfordulhat, hogy lerágja a rügyeket vagy a friss hajtásokat, de a kertet jelentősen károsító hatásuk csak elvétve figyelhető meg. Bosszantó lehet, ha a fenyők tobozdíszét megdézsmálják, és a tobozpikelyeket, leragott toboztengelyeket szétszórják. Szintén inkább kellemetlen, mint káros, ha a mogyorótermést megtizedelik. A termés látványos megfogyatkozása mögött általában nem a mókus táplálkozása, hanem a raktárak feltöltése áll. Szorgos munkával néhány nap alatt több száz mogyorót is elszállíthat.

Közvetett kárt tesz – és talán ez a legjelentősebb hatása a kertre – a rovarokat megtizedelő madarak ritkításával, elűzésével. Ahol nem forgatják át az avart a feketerigók, nem tisztogatják a fatörzseket a csúszkák és a cinegék, ott a kerteteknek is több feladata akad.

Barta István

Mozgásban télen is: síeljük okosan!



FOTÓ: HAJDÚZSÓZ

A síelés olyan intenzív mozgásforma, amely a rendszeresen mozgó, sportoló szervezetet is igénybe veszi. Ezért hangsúlyozottan fontos, hogy egy hosszabb síelés előtt megfelelően felkészítsük rá a szervezetünket.

Jó kondícióval és a rendszeres, a síelést megelőző bemelegítéssel elkerülhetővé válnak a húzóadások, a sérülések és a kellemetlen izomgörcsök.

SÍELÉS ELŐTT

– Igyekezünk növelni az állóképességünket!

– Ajánlottak a kardioedzések: futás, kerékpározás.

– Erősítsük combizmunkat!

Gyakorlatunkat otthon is bármikor elvégezhetjük. Álljunk vállszélességű terpeszbe, a lábfejeink legyenek párhuzamosak. Egyenes

hátal végezzünk „fél-guggolósokat”, úgy, hogy a testúlyunkat vigyük hátrafelé, a combunk és a vádlink kilencven fokos szöget zárjon be. Végezzünk 3x30 darabot, a haladók minden sorozat végén megtarthatják a mozdulatot 30 másodpercig.

SÍELÉS ALATT

– Az első csúszás előtt ne fukarkodjunk a bemelegítésre szánt percekkel! Ne feledjük, a baj pillanatok alatt megtörténik, és sokszor megelőzhető! Bemelegítéskor fokozódik az izmok vérellátása, felkészülnek az igénybevételre. Végezzünk fej- és karkörzést, törzshajlítást, guggolást, térdhajlítást. Koncentráljunk a térd körüli izmokra, hogy elkerüljük a húzóadásokat, térdcsúszásokat.

– Ajánlott minden csúszás előtt bemelegíteni, főként akkor, ha hosszabb utat teszünk meg a sífelvonóval.

– A gyerekekről az „örökmozgóságuk” ellenére se feledkezzünk meg! Igyekezünk játékos gyakorlatokkal minél inkább megszerettetni velük, rutinná tenni számukra a napi bemelegítést.

– Ha elfáradtunk, tartsunk rövid pihenőt! A tapasztalatok szerint a legtöbb baleset nap végén történik.

– Esténként, ha van rá lehetőségünk, ellátogathatunk az uszodába, ahol kellemesen kilazíthatjuk az egész nap igénybe vett izmainkat úszással, (infra)sz szaunával vagy fűvívő-melegvízes medencével. (Forrás: Tesz Alapítvány)

Barabás Juli

Csokoládé: a mágikus erőforrás

Kolumbusz Kristóf, megérkezve a mai Honduras partjaihoz, Guanja szigetén kötött ki. Az őslakók apró, barna diókkal ajándékozták meg, és tudtára adták, hogy ha megfőzeti azokat, az italból mágus erőt nyerhet. Az indiánok xocolatlának (jejsd: socolatl) nevezték a titokzatos keserű lötytyöt.

Kolumbuszt azonban nem érdekelte a mágikus erőforrás, annál inkább Hermán Cortes, aki jóval később, 1519-ben érkezett az Újvilágba, de tudott az ital frissítő, élénkítő hatásáról. Hajóra rakatta az ismeretlen termést, és hazaszállította. Így lett ő a csokoládé felfedezője.

A csokoládé Közép-Amerika trópusi őserdőiben terem, a Rákterítő és a Baktérítő között, északról Kuba, délről a Réunion-sziget határolta területeken. A kakaófa az árnyékos, páratel, forró éghajlatot kedveli. Valamennyi

nyí a *Theobroma* fajtához tartozik, amely szó görög eredetű, és azt jelenti: az istenek itala. A kakaófa hosszú életű, eléri a harvan évet is, sőt, ha jól gondozzák, még a nyolcvan éves fa is hoz gyümölcsöt.

Amikor az érett gyümölcs lehullik, nyomban banánlevelekre borítják ki a magokat, befedik, különböző mértékben erjesztik. Eleinte a maják és az aztékok kortyolgatták, majd a brazilok is belekóstoltak. A maja indiánok Kr. u. 600 táján úgy tartották, varázserővel bír, vallási szertartásaikon különféle bajokat gyógyítottak vele. Később fizetőszökként használták, olykor még adóként is elfogadták.

A kakaóbab íze némileg más a Rákterítőn, és más Trinidadban vagy Jamaicában. A maják kukoricaliszttal sűrítették, sőt vaníliával és mézzel ízesítették. Lényegében ez volt az első csokoládéital, amelyet a konkvisztádorok erős paprikával tüzesítettek. Európában jó ideig az előkelőségek és a

CSOKOLÁDÉFÁNK

A tésztahoz 1,5 deci vizet forralunk fel, 12 deka margarinnal és egy csipetnyi sóval. Beleszórunk 12 deka lisztet, és kis lángon addig kevergetjük, amíg el nem válik az edény falától. Ez nagyjából 2-3 perc, ekkor lehúzzuk a tűzről, és 4 tojást egyenként beleütve elkevergetjük, a tésztát jól kidolgozzuk. Két olajba mártott evőkanál segítségével a masszából diónyi gömböket formázunk, és forró olajban 2-3 perc alatt világossárgára sütjük. Szalvétára szedjük, lecsöpögtetjük.

A csokoládéöntethez 10 deka cukrot 2 tojássárgájával, 1 deci tejjel és 1 csapott kiskanál finomlisztet simára keverünk. Ezután 2 deci tejet, 1 csomag vaníliás cukrot, 1 deci főzőtejszínt a 15 deka apróra törtelt étcsokoládéval addig forralunk, amíg a csokoládé teljesen felolvad. Az előző lisztes masszát hozzáadjuk, habverővel tovább kevergetjük, 3 percig forraljuk, ezalatt mártászerűvé sűrűsödik. Végül 3 cent rumot töltünk bele, s azt is elkeverjük. Tálaláskor a csokoládémártást a kisült fánkokra öntjük.

tesek böjtös itala volt a csokoládé. A jezsuiták naponta itták. A XVII. századra került el Észak-Európába, Nagy-Britanniába és az Atlanti-óceánon át került vissza az Újvilágba.

Múlt az idő, a csokoládé eljutott a polgári otthonokba, még csokoládészalonok is nyitottak. A franciákhoz 1615-ben érkezett Ausztriai Annával, s rögtön megkedvelték a királyi udvarban és az arisztokraták köreiben. XVI. Lajos 1666-ban állami monopóliummá tette. A francia akadémia 1687-ben kiadta az általa legjobbnak tartott csokoládéreceptet (1 font pörkölt, hántolt kakaóbab, 1 font cukor, 2 drachma kakaó, 2 drachma vanília). A németek gyógyszernek használták, csak az 1700-as évektől itták meg a csokoládéfőzetet. A franciáknál a csokoládé története iskolai tananyag, s nem múlhat el ebéd, vacsora az inycsiklandó finomság nélkül. Párizsban háromnapos csokoládéfesztivált rendeznek minden évben.

Az első szilárd csokoládét az angolok főzték 1674-ben, de tömegtermelésről csak a XIX. századtól beszélhetünk. Később egy angol orvos és egy botanikus javaslatára a kakaómasszát tejjel hígították, számos kísérlet előtt utat nyitva. A gyártáskor a durva szemű alapanyagot addig keverték, örölték, vagyis konszírozták, amíg lágyan krémesé vált. Egy svájci úriember, Francois-Louis Cailler, aki olaszországi útja során a készruha-varrás mellett a csokoládégyártást is ellesette, hazatérve Veveybe csokoládégyárat alapított. Megszületett a világ egyik legfinomabb deszertje, a Cailler-csokoládé. Az első krémcokoládét Rodolphe Lindt alkotta meg 1879-ben, amikor a kakaómasszába kakaóvaját kevert.

Járay Mari

Bevált gyógymódok

A megfázások, az influenzaszerű megbetegedések már sokakat elértek. Néhány, a kellemetlen tüneteket enyhítő receptet osztunk meg most olvasóinkkal, olyanokat, amelyek nekünk már segítettek.

A köhögés csillapítására a meglepően józú hagymateát ajánljuk: alaposan megmosunk egy-két vöröshagymát, félbevágjuk, egy liter hideg vízbe tesszük, felforraljuk, és forrás után takaréklángon hagyjuk kb. 10 percig. Megvárjuk, míg kihűl, citrommal, mézzel ízesítjük. Szintén enyhíti a köhögést a vöröshagyma ízesített leve: a vöröshagymát (egy-két fejet) nagyon apróra összevágjuk, üveg- vagy porcelánedénybe tesszük, és bőven megszórjuk porcukorral (vastagon fedje be). Fél-, egy óra múlva már viszonylag bőséges levet enged, ezt a levet isszuk meg. Az íze nem, de a hatása kiváló. Erdemes arra gondolnunk, miközben viaskodunk magunkkal a nem nagyon csábító íz miatt, hogy a hagyma baktériumölő, immunerősítő hatása kiváló, valamint télen is magas a C-vitamin-tartalma.

Ugyancsak a köhögés elleni küzdelem jegyében a fekete retek is ajánljuk, amelyet apróra

vágunk vagy lereszelünk, cukrot szórunk rá, és 15 perc múlva fogyasztjuk. A klasszikus megoldások hívei kedvéért természetesen a fokhagymáról sem feledkezzünk meg: aki bírja, csak úgy „natúr” is fogyaszthatja, de aki ezt nem vállalja, annak a következő javasoljuk: vágjon apróra négy-öt gerezd fokhagymát, majd keverje natúr joghurtba, kefirbe. Utána érdemes egy-két kifacsart, mézzel kevert citromot is meginni, így biztosak lehetünk abban, hogy igazi vitaminbombával segítünk szervezetünknek.

Sokan a fokhagymát kellemetlen szaga miatt elutasítják, pedig vírus- és baktériumölő hatása kiváló. Azoknak tehát, akik nagyon idegenkednek tőle, javasoljuk, a fokhagymakúra után friss (nem mélyhűtött) petrezselyem zöldjét fogyasszanak. Ez elveszi a fokhagyma kellemetlen szagát, másrészt a petrezselyem C-vitamin-tartalma is igen magas.

És végül, de csak felnőtteknek! A torokfájást enyhíthetjük, ha két evőkanál mézre 2 cl pálinkát öntünk, felforraljuk, majd hagyjuk kihűlni, s utána elfogyasztjuk.

(es.)

Fontos szénhidrátok

Testedzés közben, különösen az állóképességet igénylő tevékenységek során, jelentősen növelhető a teljesítmény, ha a megfelelő időben megfelelő mennyiségű szénhidrát áll a szervezet rendelkezésére.

A szénhidrátok, amelyeket az izmok és a máj glikogén formában tárolnak a szervezetben, elengedhetetlenek a fizikai tevékenységhez, a mozgás intenzitásának arányában energiává alakulnak. A szénhidrátok és a zsírok lebomlásához egyaránt oxigénre van szükség. Ezt a folyamatot aerob

anyagcserének nevezik. Ha nincs elegendő oxigén, a szénhidrátok a kevésbé hatékony anaerob anyagcsere révén alakulnak energiává. A zsírok ilyen módon nem képesek energiát szolgáltatni.

Az anaerob anyagcsere csak rövid távon érvényesülhet, mivel a folyamat során tejsav képződik, ennek felszaporodása az izmok gyors kimerüléséhez vezet. Ezért fontos, hogy a testmozgás során olyan ritmust kell felvenni, amivel az aerob anyagcsere még lépest tud tartani.

B. J.



SPORTOS, EDZETT
HEGYVIDÉK

Januári-februári programok

TESTÉPÍTÉS, ÁTMOZGATÓ
EDZŐTERMI SÚLYZÓS EDZÉS
(edzői segítséggel, tanácsadással)

• Vasárnap 17.00–19.00.

Helyszín: T2 Fitness terem, Jókai iskola (Diana utca 4.), kis épület (bejárat a Felhő utca felől). Szükséges felszerelés: váltócipő, sportruházat.

ÚSZÁS

• Vasárnap 9.00–13.00.

Helyszín: Testnevelési Egyetem, uszoda, Alkotás utca 44. (Belépés: csak 4 éves kortól, XII. kerületi lakcímkártyával, 12.30-ig.)

AEROBIK

A Tamási Áron Általános Iskolában bétfőn, illetve szerdán 18.30–19.30-ig párhuzamosan két teremben tartanak majd foglalkozásokat. Ennek szervezése folyamatban van!

• Hétfő 18.30–19.30 Tamási Áron Általános Iskola; Mártonhegyi út 34.

• Szerda 18.30–19.30 Tamási Áron Általános Iskola. 18.00–19.00 és 19.00–20.00 Jókai Mór Általános Iskola; Diana utca 4.

• Péntek 17.00–18.00 Arany János Általános Iskola; Meredek utca 1.

KIMÉLŐ TORNA

• Hétfő 17.30–18.30 Tamási Áron Általános Iskola; Mártonhegyi út 34.

• Kedd 17.30–18.30 Zugligeti Általános Iskola; Zugligeti út 113.

• Szerda 17.30–18.30 Tamási Áron Általános Iskola; Mártonhegyi út 34.

• Péntek 16.00–17.00 Arany János Általános Iskola; Meredek utca 1.

ERDEI FUTÓKÖR

Piarista Sporttelep; Költő utca 38.

A sportolási lehetőség 8.00–20.00 óráig vehető igénybe.

SÍOKTATÁS

Fogarasi Síiskola (Piarista Sporttelep, Költő utca 38.)

• Szombat 15.00–16.00.

Előzetes bejelentkezés szükséges! Telefon: Fogarasi Orsolya, 06-30-931-06-15.

TERMÉSZETJÁRÓ TÚRA

Február 2.: budai hegyek.

Túrávezető: Sütő-Nagy István. Találkozó: 8.30 Moszkva tér, az óra alatt. Érkezés: 15.00 körül. Útvonal: Budakeszi-Virág-völgy-János-hegy v.a.-Hármas-kút-tető-Annarét-Tündér-szikla-Budakeszi út-Ferenc-halom-a nyéki templom romja-Hüvösvölgyi út. Táv-szint: 11 km, +300 m, -380 m. Költség: 1 db autóbusszjegy.

KERÉKPÁROS TÚRÁK

A pontos útvonalról és időpontról Pál László ad felvilágosítást. (Az adott hétfőre vonatkozóan csütörtöktől érdemes érdeklődni.) Jelentkezés, további információ: 06-70-212-5555 vagy pallaszlo@freemail.hu.

A programok – a többnapos túrák (szállás, étkezés, utazási díjak) kivételével – a résztvevők számára ingyenesek, a költségeket a Budapest XII. kerület Hegyvidék Önkormányzata viseli. A részletes programot keressék a www.budapesthegyvidek.hu honlapon és a hirdetőkön. További információ: XII. kerületi Szabadidősport Központ, 1123 Budapest, Csörös utca 2–4. Telefon/fax: 319-9292. E-mail: sportcenter12@freemail.hu.

A La Manche csatornától a Városmajor utcáig

Beszélgetés Hajós Gyulával, a XII. kerületi Szabadidősport Központ vezetőjével

Néha a véletlenek is tudnak témát szolgáltatni az újságíróknak. Egy teljesen más jellegű beszélgetés során derült ki ugyanis, hogy Hajós Gyula, a XII. kerületi Szabadidősport Központ főigazgatója éppen tíz éve áll az intézmény élén. Ráadásul amikor leültünk beszélgetni, hamar kiderült, hogy a főigazgató ebben az évben még egy, ugyancsak figyelemre méltó évfordulóhoz is elérkezik: Hajós Gyula ugyanis 1978. augusztus 23-án első magyarként úszta át a La Manche csatornát.

Hajós Gyula az angliai Doverből indult, és a franciaországi Calais partjainál szállt ki a vízből. De hogyan jutott el odáig, hogy egyáltalán a vízbe ugorjon?

– Korábban a Honvéd, majd a BVSC úszója voltam, az olimpiai bajnok Littomeritzky Mária tanítványként a legrövidebb versenytávon, a százméteres gyorsúszásban számítottam élvonalbeli úszónak – emlékezett vissza Hajós Gyula. – A fordulatot az 1977-es esztendő hozta meg, amikor is újból elindult a sok éven át szüneteltetett Balaton-átúszás. Fűdéről indulva Siófoknál volt a cél, és ezt a tizenvalahány kilométert általános meglepetésre én tettem meg a leggyorsabban.

■ A százméteres versenyek után ez valóban jókora ugrást jelentett... Aztán tovább emelte a tétet!
– Egy nagyon kedves egykori

úszónő, Szűcsné Gebhardt Gizella akkor már évek óta rendszeresen részt vett a Capri-Nápoly tengerúszó versenyeken. Az ő ajánlására hívtak meg engem is az 1978-as erőpróbára, amelyet abban az esztendőben éppen huszonötödik alkalommal írtak ki. Hogy emlékezetesebbé tegyék a jubileumot, ekkor emelték a távot harminchétről negyvenöt kilométerre, azzal, hogy az indulóknak meg kellett kerülniük Capri szigetét. A harmincegy starthoz álló közül mindössze tizenegyen értünk célba; mindnyájunkat meghívtak a La Manche az évi átúszására. Így kerülhettem én is Doverbe, a próbálkozók közé.

szép idő ígérkezett, ám egy vihar felkorbácsolta a vizet, és a „felszíni langyosság” pillanatok alatt odaveszett. Az ár-ápanya változások is nagyban befolyásolták az eredményességet. Menet közben gyakran ötméteres hullámokkal kellett csatázni! Végül már azt hittem, minden rendben, amikor Calais partjainál az áramlatok elkezdtek a parttal csaknem párhuzamosan sodorni, és végül a remélt legfeljebb másfél kilométer helyett legalább tízezer métert kellett megtennem, amíg földet értem.

■ Ezt a nem mindennapi bravúrt az eltelt harminc év során mindössze két magyarnak si-

gedélye, kísérő csónak bérlése és számos más körülmény nehezíti a részvételt. Ráadásul akkoriban útlevelet kapni igen nehéz dolognak számított. Egy-egy külföldi távúszóversenyen még elindultam, de folyamatos versenyzésről szó sem lehetett. Egyébként pedig éppen tíz esztendővel később követett engem a tanítványom, Perlakyné Szlavitsék Gizella, az első magyar nő, akinek sikerült átúsznia a csatornát.

■ 1978-ban felhagyott a hazai versenyzéssel. Hogyan alakult az élete ezt követően?

– Edzőként dolgoztam egészen 1997 végéig. Számos eredményes tanítványt neveltem, akik közül Kiss Tibor kétszeres ifjúsági Európa-bajnok lett, Szilágyi Zoltán pedig az én versenyzőimként került ki az 1992-es, barcelonai olimpiára.

■ Két évtizeden keresztül dolgozott edzőként. Ennyi idő után miért váltott?

– A kilencvenes években jelentősen megváltoztak a versenysport lehetőségei Magyarországon. Az edzőség a haszárjattékkal vált egyenlővé. A szakosztályok legtöbbje filléres gondokkal küzdött, a központi támogatás gyakorlatilag megszűnt, nem volt költségvetésünk, így kilátástalanná vált a helyzetem. Szerencsémre én nyertem meg a jelenlegi munkahelyemre kiírt pályázatot, így 1998. január elejétől itt dolgozom.

■ Nyilván sok minden megváltozott a tíz év alatt.

– Alapvető törekvésünk volt, hogy behozzuk a fizetőképes keresletet az intézménybe, és ezzel

„kevesebbe kerüljünk” fenntartónknak, a hegyvidéki önkormányzatnak. Annak idején az uszodával indultunk, s az évek során egyre bővültek a lehetőségeink. Hozzánk került a Csörös utca 14–16. alatti sportlétesítmény, majd két labdarúgópályát építettünk a Városmajor utca 71.-ben. Sokat jelent, hogy a mi kezelésünkbe adták a TF Csörös utcai sporttelepét és egyéb ifjúsági intézményeket is. A legfontosabb feladat az volt, hogy meghonosítsuk a menedzser szemléletet, sőt folyamatosan kiterjesszük azt minden lehetséges területen. A legjobb példa erre az uszoda, amelynek használata 8 és 17 óra között ingyenes, a kerület úszás-oktatási és egyéb céljait szolgálja. Reggel 6 és 8, illetve este 17 és 22 óra között viszont a bevételeink bővítése a cél.

■ A visszajelzések alapján úgy tűnik, a XII. kerületi Szabadidősport Központ az évek során mind nagyobb közmelegedésre működik.

– A felsorolt létesítmények mellett hozzánk került a Fülemlé úti bázis, ahol nyári napközi otthont működtetünk. Ugyancsak a szabadidősport központ kezeli a szántódi üdülőtábor, valamint az iskolák vízparti táborozására lehetőséget kínáló szigetzentmártoni területet is. Tevékenységeink centralizálásával az intézmények működése áttekinthetővé vált. Ennek is köszönhető, hogy az eltelt tíz év alatt a költségvetésünk nominálisan nem emelkedett.

Jochs Károly



Balaton-átúszás után (középen Hajós András)

■ Az eredmény közismert: ön is sikerrel teljesítette a cseppet sem könnyű erőpróbát.

– Ma már csak a tény az érdekes, ám amíg átértem, az nagyon kemény volt... Ami a legemlékezetesebb: a víz legfeljebb tizenkét-tizenhárom fokos volt. Pedig

került megismételnie. Ön nem próbálkozott többször?

– Először is szögezzük le: ez egy életveszélyes vállalkozás! Másrészt, oda nem lehet akármikor elmenni, hogy „na, most megpróbálom!” A Nemzetközi Csatornaátúszó Szövetség előzetes en-

Műjégpálya épül Zugligetben

– Karácsonykor otthon, a saját kertemben megpróbáltam felöntéssel korcsolyapályát készíteni, de többnapos küzdelmet követően feladtam – mondta Pokorni Zoltán, miután befejeződött a legkisebbeket megmozgató közös bemelegítés a zugligeti jégpályán. – A személyes tapasztalatok birtokában gratulálók a pálya elkészítőinek és fenntartóinak, akik ezzel a jégfelülettel sok száz fiatalnak biztosítanak lehetőséget a rendszeres testmozgásra.

Gyermekével együtt a polgármester is megjelent január 12-én

a volt villamos-végállomás helyén kialakított „katlanban” lévő jégpályán, és a hegyvidéki téli sportéletet nagyban meghatározó bejelentést tett. Mint mondta, a kerület vezetése igyekszik háttérbe szorítani az időjárás változékonyosságát – hiszen például a múlt esztendőben egyszerűen „elmaradt” a tél –, ezért úgy döntött, hogy különböző pénzforsások mozgósításával szeptemberben megkezdődhetne egy műjégpálya előkészítő munkálatai. A tervek szerint november-től minimum hatszáz négyzetméteren legalább

négy hónapig korcsolyázhatnak majd a fiatalok.

Jelenleg egy átlag magyar iskoláskorú naponta 203 percet ül a tévé előtt – ismertette a szomorú adatot Pokorni Zoltán –, és ez a mutató a második legrosszabb a világon. Ennek csökkentéséért minden erővel tenni kell – hangsúlyozta a polgármester, aki kiemelte, hogy az új pályával elsősorban Hegyvidék mintegy három és fél ezer alsó tagozatos gyermekét szeretnék megmozgatni minél nagyobb számban.

J. K.



Azért így a legbiztosabb...



Egy régi hagyomány elevenedik meg

Disznósírató az 58-asnál

Zugliget ősidők óta híres a vendéglátásról, mulatságairól. Régebben a majorsági összejövetelek, a szüreti vigalmak, a vadászatok és a kiskocsmák hangulata vonzotta ide az embereket. A lovasút, majd a villamos megjelenésével a kirándulók, a szánkózók és a sielők kedvelt helyévé is vált a környék. A háború után, majd az 58-as villamos megszüntetésével a „vidámkodás” a kirándulásokra korlátozódott egészen 1987-ig, amikor a Zugligeti Niche Kemping és az 58-as Kisvendéglő megnyitotta kapuit.

A szüreti randevűk, a disznósíratók, a téltemetők és a természetes jegű korcsolyapálya beindításával újra élni kezdett a környék. A hely hagyományával a muzeális tárgyakkal és fotókkal berendezett 58-as Kisvendéglőben ismerkedhetünk.

A nonprofit Tündérhegyi Hagyományörző és Szabadidősport Egyesület – az 58-as Kisvendég-

lőhöz kötődő Zugligeti Szabadidő Központtal együtt – az eddigénél is szélesebb keretek között kívánja folytatni a tevékenységét.

Első állomásként február 10-én 9 órától ismét megrendezik a korábbi esztendőben nagy sikert arató, Zugligeti Disznósírató néven ismert mulatságot. A műsoros rendezvény megtekintése ingyenes.

Az egyéni támogatók ötezer forintos hozzájárulással segíthetik a disznósírató színvonalas megrendezését, ennek ellentételezésképpen étkezési bont és oklevelet kapnak. A bon sült vér, friss töpörtyű és disznótoros ebéd fogyasztására, valamint kóstoló hazavitelére jogosít. Az oklevél tulajdonosi előnyt élveznek az egyesület további rendezvényein, az 58-as Kisvendéglőben (például helyfoglalásnál), valamint a jégpálya használatánál is.

Kérész Gyula

HEGYVIDÉK
HIRDETÉSFELVÉTEL:
H-SZ-CS 9.00–16.00, P 9.00–12.00.

Kiadja: Budapest XII. kerület Hegyvidék Önkormányzata megbízásából a Hegyvidék Lapkiadó

Főszerkesztő: SCHILLINGER ERZSÉBET ♦ Felelős szerkesztő: STOFF CSABA ♦ Szerkesztőségi titkárnő: MOLDOVÁN KRISZTINA ♦ Cím: 1126 Budapest, Beethoven utca 2/a fszt. Telefon: 356-3446, 355-2494. Fax: 225-8868. Internet: <http://www.hegyvidekujsag.eu>. E-mail: hegyvid@mail.datanet.hu. ♦ Eng. szám: 84-5965 ♦ Nyomdai előkészítés: COMP-Press Nyomdaipari és Számítástechnikai Kft. <http://www.comp-press.hu> Felelős vezető: IBOS FERENC ügyvezető igazgató. Tördelőszerkesztő: SZABÓ KÁROLY ♦ Nyomdai előállítás: Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: BURJÁN NORBERT igazgató ♦ 08-0234 ♦ www.hknyomda.hu ♦ Terjeszti a Hegyvidék Futár Bt. 06/30-634-5405 ♦ Kéziratokat, rajzokat, fotókat nem örzünk meg és nem küldünk vissza! ♦